

Didėji Karė.

Is Londono pranešama, jog sustiprinimui savo kariuomenės, esančios ant karės lauko, Francūzijos ir Belgijos, Anglijos karės ministeris lordas Kitchener siunčia naują armiją iš 1,000,000 karių. Pusę jų karių jau pergabenta į Havre ir Bordeaux, kita gi pusė sodinama jau į transportinius laivus ir taigpi gabenama Francūzijon. Laivus, gabenančius kariuomenę, lydi angliskieji kariniai laivai, todėl vokiečiai pavandėnintai laivai nedrįso jų klydyti. Francūzų kariuomenė taigpi žymiai tapo sustiprinta naujai pašauktais, kurie tarnyston turėjo stoti 1917 m. Atėjus Francūzijon naujai Anglijos kariuomeni ir atėjus ant karės lauko jautūčiams francūzų kariūvams, talkininkai ant visos linijos pradės pirmyn žengimą. Vokiečių smarkumas Francūzijoj eina vis silpnyn, nes nėra kuom papildyti nuostolių, daug karių vėl reikia siųsti gėlbėti austrus ir Lenkijoj operuojantį prieš rusus generolą Hindenburgą. Austrai Karpatų kalnuose neįstengia prieš rusus atsilaikyti. Ant vakarinio karės lauko, nors dar visi pastiprinimai ant vietos neatėjo, talkininkų veikimas eina vis sparčiau.

Vakaruose keliose vietose eina smarkūs mušiai vokiečių su talkininkais. Nors vokiečiai pasigiria savo laimėjimais net tokiomis, kada nelaisvėn paima vieną francūzų aficiera ir penkis karėvius; kalba apie milžiniškus talkininkų nuostolius ir jų sumušimus, bet priduria, kad vėl laukia priešų užpuolimų. Tai čia jau kiekvienas gali suprasti, kad sumuštas ir milžiniškus nuostolius turėjęs priešas be naujo pastiprinimo užpuolimų atnaujinti negali. Jeigu gi patys vokiečiai laukia naujo francūzų užpuolimo, tai aišku, jog ir jų sumušimas ir nuostoliai negalėjo but taip dideli, kaip vokiečiai garsina. Žinoma, ir talkininkų nevisoms žinioms galima tikėti, ypač gi eilnanciams is Londono, bet ir tose žiniuose, turbūt melo nedaugiau, negu eilnanciams is Berlino arba Vienos, arba garsinamos Austrijos ir Vokietijos ambasadorių Washingtono žiniuose.

Francūzai užtikrina, jog Woivre apskrityj jie žengia vis toliau, stumdami vokiečius, nors tie stengiasi tai užgincyti. Anglijos ekspertai mano, kad stumiamas vokiečių prie St. Mihiel prievės juos ten siųsti pastiprinimą ir apsilpninti savo kariuomenę vidurj, tai tasyk ateis laikas talkininkams užpulti vokiečių kariuomenės vidurj. Francūzų kariuomenės statusas praneša, jog vokiečiai naktj mėgino veržti francūzų pozicijas giriose Havel ir Thiepval, bet visi užpuolimai tapo atmūsti su dideliais jiems nuostoliais. Francūzai užėmė taigpi 300 metrų vokiečių grabių. Prie Combres francūzai laiko nuo vokiečių atimtas pozicijas. Aily giriose francūzams teko viena linija vokiečių grabių. Smarkūs mušiai buvo tarp upių Meuse ir Moselle, bet ir čia, nors abidvi pusės daug nuostolių turėjo, vokiečiai nieko nenuveikė. Montmare giriose francūzai atgavo savo nuždytas grabes. Giriose La Pretere atmušta du smarkūs vokiečių užpuolimu.

Alzatijoj, kur francūzai pradėjo pirmyn žengti, kariuomeni pasikrutinimus stabdo gilus sniegas, kalnuose nupuolęs; sniego tu yra 2 pėdos giliai. Nors vokiečiai kelis kartus mėgino priešus išvyti, francūzai laiko jų apvaldytas kalvas Hartmanns ir Weilerkopf.

Francūzijos augšti valdininkai užtikrina, jog paskalai apie mėginimus užbaigti karę ir taikymasi negali turėti pamato, nes

nei Francūzija, nei Anglija nesitalkys, kol nebus sutrumpintas vokiečių palaikomas, slogiantis pasauli, militarizmas; kol Vokietija nebus įveikta ir nuo kitų jos išplėsti žemės plotai nebus atgauti. Kol tas nebus atsiesta, be reikalo kišasi su siulymu taikos neutrališkiai kraštai. Talkininkų visos kariskos pajegos vien sekantį mėnesį bus galutinai karėn prirengtos, o vokiečių kariuomenė, kaip tikimasi, tasyk bus apsilpnyta. Francūzų generolas Pau užtikrina, kad tik šių metų pabaigj bus galima kalbėti apie besitaikymą, bet ne dabar.

Ant siaur-rytinio karės lauko mušiai buvo: prie Mariampolės, Liudvinavo, Kalvarijos ir Suvalkų apielinkėse. Vokiečiai užtikrina, jog jie visur atmūšė rusų užpuolimus, rusai gi kalba apie vokiečių is Lenkijos laukan viėjimą. Kurios čia pusės didesnę teisybę, sunku sužinoti. Greičiausia čia eina vien nedideli maži kariuomenių dalių susirėnimai, koki negali turėti didesės svarbos. Vokiečių generolas Hindenburg Suvalkijoj sutraukė didesnę pajėgas, tikėdamas čia sutraukti is Karpatų kalnų bent dalį rusų kariuomenės, nes austrai neįstengia vieni sulaikyti Vengrijon besiveržiančių rusų. Sulyg žinių, pagarsintų Londono laikraščio Times, turinčio savo korespondentus ant karės lauko, rusai paėmė Karpatų kalnuose paskutines austrų pozicijas; apvaldė jie taigpi austrų pozicijas Beskid kalnuose. Tokiu budu dabar jie turi liuosą kelią Vengrijon; apvaldė kalnų viršunes, turi jie kalnų šonu 20 mylių į Vengrijos lygumas. Visuose perėjimuose Vengrijon yra rusų kariiviai. Mušinos Karpatų perėjimuose abidvi pusės nužudė labai daug žmonių.

Smarkiausiai priešinosi austrai tarp Sanoko ir Gumiennos, bet ir čia tapo sumūsti. Galėtų rusūs sulaikyti vien keli korpusai vokiečių kariuomenės, bet koi jie galės atėti, jau rusai gali įsiveržti į Vengrijos lygumas. (Smarkūs mušiai ėjo už Uzsok perėjimą, kur austrai turėjo parėngę čielą tvirtovių eilę, bet ir tose tvirtovėse neįstengė atsilaikyti. Daugiausia žmonių abidvi pusės nužudė, veržiant kalvą No. 1009.

Isiveržė per upę Prut Bessarabijon, austrai ne tik is ten tapo išvyti, bet rusai vėl įsiveržė Bukovinon. Austrai, besitraukdami prieš rusus, savo locono provincijoj viską išnaikino; išdegino ir provincijos sostinę miestą Czernovicę. Turbut jie pats netiki, kad tą provinciją galėtų savo rankose palaikyti. Is Bucharesto pranešama, jog prie Rumunijos rubežiaus, netoli Bolano, rusai išnaikino du apsarvuotu austrų kariuomenės traukinii.

Kaip pranešama is Londono, austrai išsidėdėjo jau visai vilties dar kartą įsiveržti Serbijon, išsidėdėjo karės su Serbija, dėl kurios Austrija didelėn karėn taigp įtraukta, nors dar kartą mėgino bombarduoti Belgradą, Serbijos sostinę. Mat ji visas savo pajėgas turi statyti prieš rusus ir prie Italijos rubežų, tai kareis su Serbija truktas kariuon, o Serbija nešioia taip didelės rolės, kaip Rusija ir Italija.

Ant karės lauko su Turkija nieko svarbesnio neatsitiko. Buvo susirėnimai Kaukazo apskrityj, bet jie nesvarbūs. Dardanėlių juriu siaurumj talkininkai apširubežuoja bombardavimu is savo laivų sunkių kanuolių tvirtovės fortų, o mažesni jų laivai stengiasi siaurumą nuo minų išvalyti. Talkininkai gabeną žemės kariuomenę ir stengiasi ją išsodinti lygiai Azijos pusėj, kaip ir prie Dardanėlių tvirtovės.

Turkai nuo vokiečių reikalauja 300,000 kariuonių apvaldymui Serbijos ir Bulgarijos, kad galėtų is Vokietijos liuosai ginklų ir amunicijos parsigabenti; kitaip gaudina atsimetimu nuo Austrijos ir Vokietijos. Bet Vokietija negali turkų reikalavimo išpildyti, nes jai pačiai truksta kariuonių atsigynimui nuo savo priešų.

Is Petrogrado pranešama, jog turkų kariuomenė įsiveržė Persijon ir užėmė ten miestą Hamadan. Turbut turkai nori Persiją karėn įtraukti. Bet nors tas ir pasisektų, nedaug svėrtų ji karėj Europoj. Persija gali pastatyti daugiausiai 100,000 kariuonių, blogai suorganizuotų ir apginkluotų šėnais, netikusiais ginklais, su kokiais negalima stoti prieš Europos kariuomenes.

Bulgarij įsiveržimas Serbijon neisidavė svarbesnių vaisių. Bulgarija pasiteisino, ir tuom viskas pasibaigė. Is Belgrado garsina, buk tarp užmūstų bulgarų surasta Austrijos aficerai ir jos atsargos kariiviai, taigi kad tas įsiveržimas austrų surengtas. Is Paryžiaus rašo, buk Bulgarija rengiasi įsikšti karėn talkininkų pusėj, nes toj pusėj stumdama, gali daugiau pelnyti.

Laikraščiai vėl rašo apie susitaikymą Austrijos su Italija, bet kiek tose laikraščiu žiniuose yra teisybės, nežinia. Sulyg laikraščių žinių, Austrija atiduoda Italijai pietinį Tirolį, leidžia jai užimti Albanijos portą Avloną ir Austrija išsivadą protektoratą, jai vien reikalaujant, sutvertos Albanijos, taigi ją paveda Italijai. Nesustitaikyta vien reikaluose svarbiausio Italijos reikalavimo, taigi atidavimo jai miesto Triesto. Austrija to atiduoti nevori, nes tasyk Vengrija butų visai atskirta nuo Adriatiko jurių. Ir Vokietija nepritaria atidavimui Triesto Italijai.

Italija, nors rengiasi karėn, o tas labai didelių išlaidų reikalauja, bet vis nesiskubina karėn įsikšti. Del tos valdžios baimės balandžio 11 d. visu partijų atstovai Ryme kėlė krivinas demonstracijas, reikalaudami karės. Stabdyti demonstracijas sutraukė kariuomenė, kuri susirėmė su demonstruojančiomis, miniomis. Demonstrantai, susirinkę didesniuose placiuose šūkavo: "Abasso Austrija!" (Šalin Austrija). Jie norėjo visu pulku traukti prie Vokietijos ambasados, bet policija ir kariuomenė ten minų neleidė. Tos neprielaikios Austrijai ir Vokietijai gyventojų demonstracijos gal' suskubinti Italijos karėn įsikšimą. Žmones, matyt, kursto talkininkų draugai ir agentai.

Is Karės Lauko.

Londonas. Vokiškas pranešimas apie mušį, istikusį tarp Prusų rubežiaus ir Andriejavo, Raseinių paviete, Kauko gub., pasakoja:

"Laikė musų pirmynžangos ant rusiškios teritorijos linkui Andriejavo, kuris yra atstu 30 kilometrų į piet-ryčius nuo Klaipėdos, musų kavalerija sunaikino rusų batalijoną. Batalijono komandierius, 5 aficerai ir 360 kariuonių tapo paimta nelaisvėn, o 120 tapo užmušta ir 150 sunkiai sužeista. Kitas rusiškis batalijonas, kuris skubino pirmąją pagelbą, tapo atmūstas (Batalijonas turi apie 1,000 vyrų). Mes nustojome šėsis (?) vyrus užmuštis. Rusų atakai į rytus ir į pietus nuo Kalvarijos (Suvalkų gub.) tapo atmūsti; taigpi atmūsti ir jų atakai ant musų pozicijų prie Augustavo."

Petrogradas. Sulyg rusų pranešimo, balandžio 6 dieną vokiečiai užatakavo rusus, bet nepasekmingai, netoli nuo Liudvinavo, Kalvarijos paviete, Suvalkų gubernijoj.

Tą pačią dieną netoli Liepojaus vokiečių hidroplanas (orlaivis, galintis ir vandeniui plaukti) tapo nuskandintas. Lakunai, kurie mėtė bombas į ramų Liepojaus miestą, nukrito vandeniui, bet tapo išgelbėti ir paimti nelaisvėn.

Petrogradas. Rusai išlošė svarbių laimėjimų Karpatuose, sulyg atėjusių pranešimų is karės fronto. Rusų kariuomenė persimušė per kalnus į pietus nuo Baligrod. Laikė vienos savaitės rusai užgriebė 60,000 austrų ir vokiečių nelaisvių Karpatų kalnuose. Tik tarp Baligrod ir Užsok spragų į rusų rankas pateko 389 aficerai ir 33,155 kariiviai.

Daugelį vietų šiose apielinkėse rusai laikė keliu dienų nužėgė pirmyn nuo 15 iki 20 angl. mylių. Sios vietos yra labai kalnuotos ir miškuotos; dar kelios angl. mylios—ir jau prasidėda Vengrijos lygumos, į kurias rusai stengiasi prasimušti.

Karpatų kalnuose Austrija sutraukė beveik visą savo armiją—24 korpusus (apie 960,000 vyrų). Apart austrų, čia jiems taigpi gelbsti šeši vokiški korpusai (apie 250,000 vyrų).

Rymas. Italijos laivynas gavo paliepiamą išplaukti is savo kariuonių uostų į jures ir susirinkti prie pietinės dalies Italijos puslialio. Is čia į Adriatiko jures tik keleto valandų kelio. Is šito sprendžiana, kad Italija rengia ne tik savo armijas, bet ir laivyną, kad turėti viską priruosta, kuomet ateis reikalsas ištraukti kardą is makštų.

Neapolis, Italija. Francūzų vienrankis generolas Pau, kuris buvo važinėjęs su politiška misija į Petrogradą ir Balkanų viešpatijų sostines, ir pakeliui užvaziavo į Italiją, apie Dardanėlius pasakė, kad talkininkai per juos pereisį, kaip tik bus užbaigti visi prisirengimai, kurie daroma jūrose ir ant sausžemio.

Washingtonas. Suvien. Valstijų valdžia gavo atsakymą nuo Vokietijos valdžios kaslink atlyginimo už nuskandintą Amerikos laivą Frye. Vokietija tvirtina, kad nuskandinimas buvo teisotas, bet apsiima atlyginti už nuostolius, kurie išneša \$282,059.54.

Berlinas. Sulyg oficiališko su-rašo, Vokietija turėjo kovo 1 d. užgriebusi išviso 5,510 kanuolių. Tame skaitliuje yra 3,300 belgiškų kanuolių, 1,300 francūziškų, 850 rusiškų ir 60 angliskų.

Kaslink belaisvių, tai jų Vokietija balandžio 1 d. išviso turėjusi 812,808 ypatas—10,715 aficerus ir 802,633 kariuonius. Tame skaitliuje yra francūzų 3,838 aficerai ir 238,498 kariiviai; rusų—5,170 aficerų ir 514,383 kariiviai; belgų—647 aficerai ir 39,620 kariuonių ir anglų—520 aficerų ir 20,307 kariuonių.

Rymas. Kalba apie karę vis eina Italijoj stipryn. Patėmijama, kad Italijos valdžia stropiai prie to rengiasi. Geležinkelii vagonus, pavyzdžiui, pradėta traukti nuo Šveicarijos rubežiaus artiaus Austrijos rubežiaus, kad turėti juos po ranka kariuomenės pervažimui. Politiskos partijos, kurios pritaria Italijos įsikšimui į karę, žada sekantį nedėdienį surengti mitingus visoj viešpatijoj. Tarp pritariančių karėi partijų yra: demokratai, radikalai, reformistai, socialistai ir nacionalistai.

Laikraštis Courriere d'Italia, kalbėdamas apie šiuos mitingus, sako, kad tai yra persėrgėjimas Italijos valdžiai, nes nacionalistų lyga (susivienijimas), kuri viršminėtus mitingus surengė, išnešė sekancią grasinančią valdžiai rezoluciją:

"Jeigu po ilgo laukimo žmonės vėl bus apvogti, tai didelė politiška perversmė bus neišvengti-na."

Prof. Mussolini, socialistų ly-pederis, aiškina šitą dalį rezolucijos sekanciai:

"Jeigu monarchija negali pradėti tautinės karės, tai monarchija nustos gyvavus Italijoj, nes "didelė politiška perversmė reiškia ne ką kita, tik permainą valdžios," t. y. grasinama valdžiai revoliucija.

Berlinas. Vokiškas karės ofisas balandžio 11 d. išleido oficialj pranešimą, kuriame, tarp kit-ko, sakoma:

"Netoli Mariampolės ir Kalvarijos (Suvalkų gubernijoj) ir netoli Klimki (Lomžos gubernijoj) rusų atakai tapo atmūsti.

Washingtonas. Vokietijos ambasadorius prie Suvienytų Valstijų, grafas von Bernstorff, pasuklė turinį paskutinės notos, kuria Vokietija itėikė Suvienytų Valstijų valdžiai. Šioj notoj Vokietija reikalauja, kad Suv. Valstijos arba užgintų siuntinėjamą is Amerikos ginklų talkininkams, arba pasirupintų, idant ji galėtų siųsti maistą ir į Vokietiją.

Suvienytų Valstijų Departamentas (Užrubežio ministerija) jau prirengė Vokietijai atsakymą. Žinovai tarptautiskų teisių yratos nuomonės, kad Amerika negali sutikti su Vokietijos reikalavimu, nes jis yra priešingas tarptautiskoms teikšėms, Amerika, kaip neutrališka viešpatija, duoda lygia progą visiems pirkti pas save ne tik maistą, bet ir ginklus, o kad ne abi pusės tą gali lygiai padaryti, tai tas nėra jau kaltė Amerikos: kuri pusė stipresnė, ta ir valdo didjurius, ir Amerika tam nėra kalta.

Rymas. Didelės minios žmonių, kurie norėjo praeitą nedėdienį surengti demonstracijas miesto gatvėse reikalavimui karės su Austrija, tapo išvaikytos su pagelba policijos ir kariuomenės.

Karės šalininkai sušaukė didelius mitingus praeito nedėdienio, kuriuose turėta reikalauti, kad Italija tuojaus pradėtų karę su Austrija. Šalininkai neutrališko mo taip pat sušaukė mitingus. Valdžia persėrgėjo, kad visi mėginimai daryti demonstracijas už ar prieš karę ir visi mitingai bus išvaikyti ir kad tam bus panaudota net kariuomenės jėga.

Visas miesto garnizonas tapo išsiųstas nuo pat ryto į miesto gatves ir pulkai kavalerijos, lygiai kaip ir pėstininkai su užmuntais ant šaudyklių durtuvais užėmė vietas visose parankiose vietose, kad nedaleidus demonstracijų.

Austrijos ir Vokietijos ambasados tapo ypatingai stipriai apsuptos kariuomenė, nes čia tikėtasi didžiausių riaušių.

Is ryto viskas buvo ramu, bet tuojaus po pietų minios žmonių pradėjo rinktis daugelį atskirų vietų. Kariuomenė ir policija davė paliepiamą išsikirstyti, bet nekuriose vietose minia atsisakė klausyti paliepiamų ir pradėjo sukauti "Abasso Austria!" (Šalin su Austrija!). Daugelį vietų kavalerija buvo priversta su arkliais publiką vaikyti ir daug žmonių sutreplėta po arklių kojomis ir sumušta laikė prasidėjusių riaušių.

Tokių riaušių jau senai Ryme nematyta. Keletas lyderių tapo suareštuota.

Vienas pulkas žmonių išsigavo į priemiestį, kur stovi rezidencija Prince von Buelowo, Vokietijos speciališko pasiuntinio, ir čia mėgino pradėti neprielaiką demonstraciją, bet kavalerija laiku užkarto kelią.

prinz Wilhelm, atvyko į Newport News uostą. Šis laivas per 8 mėnesius trunkėsi po jures, skandindamas angliskus ir francūziskus tavorinius ir pasazerinius laivus ir iki šiolei vis pasėkmingai išsisukdavo is angliskų skraiduolių, kurie jį medžiojo po visas jures. Šio laivo aficerai pasakoja, kad jie turėjo persivogti per keturis angliskus skraiduolius, kurie laukia netoli nuo Newport News uosto.

Atvykusis vokiečių laivas turėjo tik apie 25 tonus anglių ir visai mažai maisto, o jo įgula sudėda is 500 jurevių ir 61 belolaisvio, nuimto nuo angliskų laivų.

Sis skraiduolis per 8 mėnesius nuskandino išviso 14 laivų—9 angliskų, 4 francūziškų ir 1 norvegiską.

Laivo komandierius, kapitonas Thierfelder, pranešė, kad 60 ypatų ant jo laivo serga liga "beriberi" ir prašė paimti juos į ligonbučius.

Atvykusis laivas prašė suteikti jam anglių ir maisto ir neva žada mėginti vėl iškristi is Newport News uosto į jures. Bet apie tai galima abejojti, nes stovinti netoli angliskų skraiduolių geriaus jį dabar pridabos. Kronprinz Wilhelm todėl, turbūt, turės nusiginkluoti, kaip kad padarė skraiduolis Prinz Eitel.

Londonas. Pranešama, kad mieste Scarborough (Anglijoj) girdėjos ateinanti is jurių balsai didelio šaudymo. Matyt, kad Šiaurės jūrose eina jurių mušis.

Ateina žinios is Skandinavijos (Norvegijos ir Švedijos), kad tenai taigpi girdėta didelį šaudymą ir matyta dūmų ant horizonto. Norvegijos laikraščiai mena, kad didelis mušis turėjo atsitikti jūrose, o kadangi šias žinias praleido Anglijos cenzorius, tai galima manyti, kad žinios nėra išmislytos ir turbūt bus teisingos.

Vienas jureivis, atvykęs į Bergeną, Norvegijoj, pasakoja, kad jis matė 21 vokišką laivą. Is to išvedama, kad vokiškas laivynas, uždarystas Vokietijos uostuose, mėgino iškristi į Atlantiko didjūrą.

Berlinas. Vokiškas statusas išvido sekantį oficialj pranešiną, kuriame mini apie mušius į rytus nuo Mariampolės, laike kurių, anot vokiško pranešimo, paimta nelaisvėn apie 1,350 rusų. Vokiečių pranešimas toje dalyje skamba:

"Vokiškoji kariuomenė, eidama į rytus nuo Mariampolės, užgriebė 9 aficerius ir 1,350 rusiškų kariuonių; paimta taigpi 4 kulkasvaidžius."

Jame taigpi pranešama apie troškinančias bombas, kurias rusai vartoja.

"I šiaur-ryčius nuo Lomžos rusai vartojo ypatingas bombas, kurios nesprogsta, bet paleidžia troškinantį gazą."

Paryžius. Oficialis francūzų pranešimas sako, kad žiaurus mušiai vis dar eina trikampj tarp Meuse ir Moselle upių, į piet-ryčius nuo Verduno tvirtovės.

Rymas. Italijos kariškame laikraštyj apskelbtas prisakymas, kuriuon paliepiama visiems armijos aficerams užtepti savo žiauncius knypkius (guzikus) ir blizgancias kardų makštis. Tokios padavadijimus paprastai išduodama prieš karę, nes karėje blizganti dalykai perdag yra žymūs ir puola akysna priešo kariuoniams.

Berlinas. Feldmaršalas von Hindenburg, vyriausias vokiečių vadas rytuose, pasakė korespondentui, kad jis visai nesibijo Lordo Kitchenerio, Anglijos karės ministerio, naujos armijos, kurią dabar jau pristatyta is Anglijos į Belgiją.

"Kitchener turi milijoną kariuonių, bet ne tikrą armiją"—pasakė Hindenburgas. "Jis tik turi apmunderuotą žmonių kruvą. Jų aficerai neturi to patyrimo, koki turi vokiečių aficerai." Apie rusus jis taip pasakė:

"Niekas neprivalo bijotis rusų daugumos. Tai sena jau pasaka, kurią žino visi—butent, kad mušius išlošia ne daugumas, bet kokybė."

Berlinas. Is istikimų šaltinių sužinota, kad Vokietijos valdžia netrukus išleis prisakymą, kuriuon bus uždrausta pardavinėjimas distiliuotų likerijų visose kaiciamosė. Džino, paprasto gėrimo vokiško darbininko, negalima bus gauti ne iki karės galui. Dabar apdirbėjama valdžios ofisuose šito prisakymo turinį. Prisakymą menama išduoti ne tiek dėl blaivybės, kiek todėl, kad Vokietijai truktas alkoholis, kurį j vartoja įvairiose masiiose vieton petroleumu.

IS AMERIKOS.

PANAMOS KANALO KRANTAS NUGRIUVO. Panama. Laivų plaukimas Panamos kanalu vėl užkliuvo, nes jau kelintą kartą nugriuvo krantas prie Calebra Cut. Išvalymui kanalo reikės vėl poros dienų darbo.

NUGRIUVO TUNELIS. San Francisco, Cal. Nugriuvo tunelis padirbtas per Twin Peaks, piet-vakarinėj miesto dalyj. Sunkiai prie to sužeista 12 darbininkų, o tarp jų yra ir labai sunkiai sužeisti.

DARBININKAMS ATIDAVE DIRBTUVES. Boston, Mass. Dennison Manufacturing Co. atidavė savo įtaisą, vertės 6 milijonų doliarų, darbininkams. Jie galės pats vesti dirbtuves ir pelnį tarp savės išsidalinti, kaip tarp savės susitaikys. Minėtosė įtaisos dirba 2,400 darbininkų. Mėginimai pavesti patiems darbininkams kapitalistų uždėtas ir jų vedamas dirbtuves jau senai buvo daromi Francūzijoj, bet ten išpradžių nesisekė: gerai besilaikančių pirma dirbtuvių daug griuvo, tekus darbininkams, nes jie, nors dirbti mokojo, bet biznio tvarkyti nemokojo, kaip reikia.

UŽDRAUDĖ IOWA VAIŠTI. JOJ DIRBTI MALTINIUS GĖRIMUS. Des Moines, Ia. Iowa valstija tapo sausa, bet alaus leidyk-loms leista buvo dirbti maltinius gėrimus jų reikalaujantiems valstijos gyventojams ir išgabenimui į kitas, šlapias valstijas. Dabar vienok valstijos legislatura nutarė visai uždrausti alaus leidyk-loms tokius gėrimus dirbti ne tik vietinių gyventojų reikalams, bet ir išvežimui į kitas valstijas ir tai nuo pradžios sekancijų metų.

VOKIEČIŲ NE-MANDAGUMAS. Amerikos valdžios Belgijon pasiūstas prižiūrėti sudėtas Amerikoj nukentėjusiems nuo karės belgams aukas Gifford Pinchot tapo vokiškų valdžių is Belgijos išvytas. Pinchot yra Amerikos valdžios atstovas, jis yra asmeniškas draugas buvusio prezidento Roosevelt. Pasielgimas su juom vokiečių rodo stoką pas juos mandagumą.

AUTOMOBILIUS SUSIMUŠĖ SU VEŽIMU. Milwaukee, Wis. Čia susimušė automobilis su vežančiu lentas vežimu. Sužeista prie to žmonių, o tame skaitliuje du sužeisti mirtingai.

GAISRAS.

Toledo, Ohio. Vėlykų dieną sudegė čia Niagara hotelis. Sudegė didieji hotelių nakvojusių žmonių, bet tikras žuvusių skaičius nežinomas.

RINKIMŲ PASEKMĖS ILLINOIS VALSTIJOJ.

Danville, Ill. Per paskutinius rinkimus laimėjo čia sausieji: už panaikinimą salinių paduotų 7,210 balsų, o šlapinių balsų paduotą tik 5,609.

Pontiac, Ill. 59 balsais daugumos šitas miestelis teko sausiesiems. 9 čia buvę saliniai bus uždaryti.

Pawnee, Ill. 114 balsų daugumos šitas miestelis teko sausiesiems. 4 čia buvę saliniai turės uždaryti. Tas pats atsitiko Hampshire, kur buvo 4 saliniai.

Lombard, Ill. Už tai šitas Chicago priemiestis atsikratė nuo sausųjų ir 38 balsais daugumos vėl tapo šlapiu.

MIRĖ MILIONIERIUS.

Pasadena, Cal. Namuose savo motinos čia pasimirė senas turtingiausias Amerikoje alaus leidėjas iš St. Louis, Adolfo Busch, Karolis Busch, išgyvenęs 36 metus. Sirgo jis nuo senai.

ATMESTA MOTERŲ TIESŲ SULYGINIMAS.

Hartford, Conn. Valstijos teigėsi tura atmetę reikalavimą suliginti moterų politiškas tiesas su vyrų tiesomis, leisti joms laike rinkimų taip pat balsuoti, kaip ir vyrams. Už suliginimą moterų tiesų su vyrų tiesomis balsavo legisliuotojų sąjunga 106, o priešingų moterims balsų paduotą 124.

LAUKIAMAS JAVŲ UŽDERĖJIMAS.

Washington, D. C. Sulys valdžios raportas: kviečiai šmet užderės iki 88,8 nuosimčių; pernai jie davė 95,6. Rugių galima laukti 89,5 nuosimčių; pernai jie davė 91,3 nuosimčių. Taigi šmet užderėjimo reikia laukti menkesnio negu pernai.

NELAIMĖ ANT GELEZINKELIO.

Los Angeles, Cal. Netoli Monrovie susimūšė du traukiniai. Sunkiai prie to sužeista 18 žmonių.

EXPLOZIJA KASYKLOSE.

Greenville, Ill. Anglių kasyklose Shoal Creek Coal Co. atsitiko smarki dujų eksplozija, kuri užmušė 7 darbininkus, o traukė 10, su kuriais nežinia dar kas atsitiko. Oloj buvo 400 darbininkų, bet kiti išsigelbėjo.

NEDUODA PASPORTŲ EUROPON.

Washington, D. C. Amerikos valdžia per karės laiką Europoje neįduoda savo piliečiams pasportų Europon, o to ten dabar visur reikalauja. Tik tie gali pasportą gauti, kurie gali prirodyti, kad turi būtina reikala Europon keliauti.

VĖTROS ATLANTIKO PAKRANTĖSE.

Atlantiko pakrantėse siautė vėtra, kurios paskandino keletą laivų, su jais prazuvo suvirsum šimtas žmonių.

NUGINKLUOS VOKIŠKĄ KARIŠKĄ LAIVĄ.

Washington, D. C. Kapitonas vokiško kariško skraiduolio Prinz Eitel Friedrich Thierchen pranešė muitinės perdėtiui Hamilton, jog pasilikęs St. Vientose Valstijose per visą karės bėgį ir leis laivą nuginkluoti. Laivas bus iš Newport News pergabentas į Norfolk ir ten nuginkluotas. Mat duotas jam laikas savo masinas pataisyti pasibaigę, ir jis ilgiau Amerikos portuose išbūti negalėjo, o išplaukti taip pat negalėjo, nes išplaukimo laukė angliai ir francūziški kariški laivai, susirinkę priešais portą Newport News.

Kapitonas vokiško laivo tikėjosi, kad jam pagelbės ateis besisikinantys Amerikos vandenys vokiškas skraiduolius Von der Tann, arba kad išvaduoti jį iš Vokietijos atsiųs bent dalį vokiško laivyno, bet nieko nesulaukė, todėl turėjo pasiduoti Amerikos valdžiai ir leisti save nuginkluoti.

IŠ DARBO LAUKO.

Chicago, Ill. Kontraktoriai išskyrė nuo darbo 40,000 besirengusių streikuoti namų statymo darbininkų.

Steubenville, O. La Belle Iron & Steel Co. pagarsino, jog nuo balandžio 16 d. numazina darbininkų algas ant 11%. Darbai čia blogai, ir mažinama darbininkų algas ir kitose liejyklose, bet dirbtuvėse La Belle Iron & Steel Co. bus numazintos algos 500 darbininkų.

Pittsburg, Pa. Plieno dirbtuvėse darbai taip pasigerino, kad jose dirba 100% darbininkų.

Wilkes-Barre, Pa. Ant karų linijos Wyoming Valley, kur buvo sustreikavę tarnaujanti, karai vėl pradėjo bėgioti. Wilkes-Barre karų kompanija sutiko nesutikimų išrišką pavesti taikos teismui, su tuom sutiko ir darbininkai.

Chicago, Ill. Sąjunga darbdavių, turinti 275 dirbtuves durų ir langų, prašalino nuo darbo 3,000 darbininkų, priguolinių į uniiją.

Chicago, Ill. Streikuoja čia medžio išdirbystės darbininkai. Streikuoja edverijų, durų, langų darbininkai. Streikeriai reikalauja 3 metų kontraktų ir užmokesnio 70c. už darbo valandą, vietoj 65c., pirmą metą, 72c. antrą metą ir 75c. trečią metą.

Pittsburg, Pa. American Locomotive Works gavo nuo karę vedančių Europos tautų užsteliavimų šrapnelių už 20 milijonų doliarų.

Syracuse, N. Y. Prasidėjo streikas tarnaujančių ant gatvių karų vakarinių ir vidurinių New Yorko ir apilinkinių linijų.

IŠ VISUR.

Iš Petrogrado pranešama, jog Lenkijoj susidaužė gabenantis vokiško štabo aficerius kariškas geležinkelio traukinis. Užmušta prie to keli augsti vokiečiai aficeriai, o daug jų sužeista.

Iki vasario 25 d. karę užmušta 1,375 vokiški juristai—advokatai ir teisėjai ir kitoki valdininkai.

Iš Kopenhago pranešama, jog grįždamas nuo Rusijos pakrančių vokiečių laivynas laike miglos pakliuvo į savo locų minų tinklą. 6 laivai atsimušę į minas ir jų eksplozijos tapo paskandinti; kiti pasislėpė Švedijos portuose.

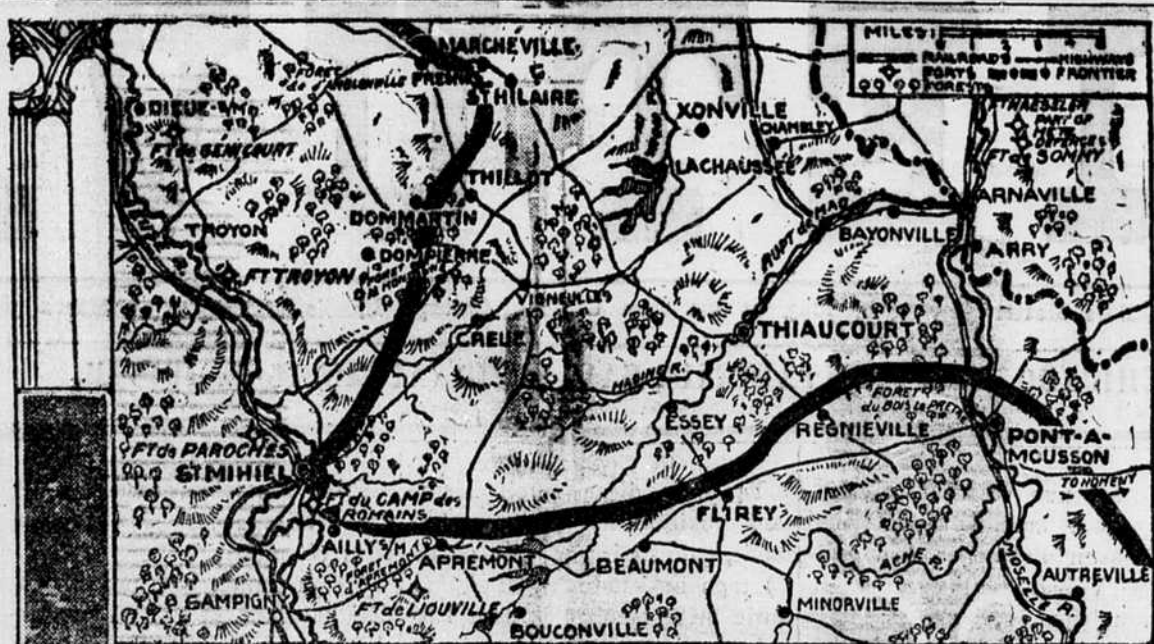
Panamos apskrityj, anglių kasyklose atsitiko eksplozija. Prie to užmušta vienas darbininkas, o traukė 16, su kuriais nežinia, kas atsitiko.

Mexikoj, Carranzos kareiviai sušaudė 75 paimtus nelaisvėn Villos kareivius. Carranza pagarsino žinią, buk prie Ebano tapo baisiai sumušta Villos kariūmenė; buk užmušta ar sužeista 1,200 Villos kareivių, o 900 pakliuvo belaisvėn.

Kadangi apart karės, Anglija turi ir darbininkų streikus, tai Anglijos agentai Newark'e ir New York'e jiėsko 400 streiklaunų. Norintiems Anglijon keliauti duoda kelionę ten ir atgal ir užtikrina darbą mažiausiai pusei metų, bet ima tik Amerikoj gimusių darbininkus.

Popiežius išleido specialę maldą taikos išmeldimui. Maldą tą turės kalbėti visose katalikų bažnyčiose visuose žemes kraštuose per visą gegužio mėnesį.

Nuo pereinios savaitės Austrijos cesoriaus šeimyna Viennoj duonos gali gauti tik pristatius valdžios kvitą, kaip ir visi kiti paprasti piliečiai. Turbut su maistu Austrijoj yra negeriausiai, jeigu net cesorius, užsimanęs, nei už pinigų duonos ausipirkti negali.

MAP SHOWING GERMAN WEDGE ASSAILED BY FRENCH. FRENCH BATTERY ACTION.

ČIA EINA SMARKIAUSI MUŠIAI FRANCUZIJOJ.

Francuzai nori išmūšti vokiečius iš šito trikampio, nurodyto stora juoda linija. Jau nuo kelių dienų čia desperatiški mušiai. Kur juoda linija, ten francūzų ir vokiečių kariūmenės yra susitkę. Apačioj—francūzų kanuolės laike mušio.

Nežiurint milžiniškų kariškų išlaidų, Rusijos kaimiečiai—žinoma ne karės parubėžij—geriaus dabar pasiliko negu kad prieš karę. Taip pranešė Rusijos finansų ministeris P. Bark'as pasikalbėjime su Associated Press korespondentu. Patvirtinimui savo žodžių jis nurodė, kad laike pirmų kelių mėnesių šių metų žmonių depozitai bankuose yra didesni, negu kad buvo pirmuosius per visus metus. Ministeris išreiškė nuomonę, kad panaikinimas degtinės labiausiai prie žmonių gerovės prisidėjo. „Pirmiausias sakė P. Bark—degtinė tai buvo rėtis, per kurį visas žmonių uždorbas nutekėdavo; gi dabar pinigai išleidžiami tik gyvenimo reikalam užganėdinti, o likučiai taupinami kasose ir bankose.“

Žinia iš Bucharesto, Rumunijoj, praneša, kad Dunojaus upe balandžio 12 d. perėjo keturi rumuniški miestai Ottenitza, keturi rusiški garlaiviai, prikrauti kariūmene, amunicija ir kariška medžiaga, kurią rusai siunčia Serbijos pagelbai. Praeinant garlaiviams, rumunų gyventojai, sako žinia, karštai sveikino rusus.

Francūzijoj, kariškoji valdžia uždraudė kariūmenės užimtuose distriktuose pardavinėti degtinę. Peržengianti tą padavadiją bus baudžiami kariško teismo.

Mexikoj, tarp Celaya ir Irapuato Carranzos generolas Obregon visiškai sumušė Villą. Mušis traukėsi 30 dienų. Užmušta 1,000 Villos kareivių, o 400 nelaisvėn pakliuvo.

Kaip paduoda gauti iš Montenegro sostinės Paryžių žinia, austrų orlaiviai mėtė bombas į miestą Podgorica. Bombų eksplozija užmušė 12 moterų ir vaikų, o 48 sunkiai sužeidė; sugriovė taipgi daug triobų.

Mexikoj, prie Trapnata, buvo didelis mušis Carranzos kariūmenės su Villos pajiejomis. Abi puses sutraukė tiek kariautojų kiek iki šiol jų niekur nestojio. Ten mušėsi 40,000 kariautojų. Trapnata yra ant susibėgimo dviejų svarbiausių Mexikos geležinkelų.

Francūzijos parlamentui kariškos ministerio paduotas sunarymas leisti kareiviams, stovintiems karės lauke apsisėsti per atstovus. Apsivedimai bus atliekami paprastuose apsidėvėjimuose, tik ten su nuotaka stovietoj jaunikiu, jo atstovas. Nėra abejonių, kad ministerio reikalavimų priims parlamentas.

Rusų valdžia išleido naują įstatymą, kuriom duodama viena siemens Lenkijos miestams vietinė savivalda. Šiame įstatyme yra rupestingai padavadyta, kad ir žydai-gyventojai turėtų atsakanciją reprezentaciją šitoj savivaldoj.

Pirmu sykiu sulys šito nanjo įstatymo Lenkijos miestai turės tokia pat savivaldą, kokią turi Rusijos inkorporuoti miestai ir distriktai (zemstvos). Visas susirašinėjimas su valstybiniais departamentais ir ministerijomis, o taipgi su viešomis įstaigomis, esančiomis ne Lenkijoj, ir atsakymai turi būti rusų kalba. Miestų apgarsinimai ir pliakatai turi būti abiem kalbom—rusų ir lenkų. Svarstymai publiškuose posėdžiuose gali būti karia kalba. Posėdžių protokolai privalo būti vedami abiejose kalbomis, t. y. rusų ir lenkų kalba.

Italijoj per krantus išsiitėjo upė Tiber ir užliejo žemesnes Rymo ir jo aplinkinių vietas. Nuostoliai tvanų padaryti labai dideli.

Iš Londono pranešama, jog Britiškoji Išganymo armija žada duoti Anglijos kariūmenei 10,000 kareivių ir juos pasiųsti ant karės lauko.

Vokietijos pačtas pertraukė siuntinėjimą pačiu pakietij į Argentina, Kolumbiją, Porto Riką, Griją, Italijos kolonijas, vakarines Indijas, Panamą, Ispaniją, Uruguay ir Venezuelę.

Iš Rymo pranešama, buk talpinkinai, už pagelbą karę, apart Austrijos italų apgyventų kraštų, siulo Italijai Francūzijai prigulinciją salą Korsiką, valdybą Tunis, šiaurinėj Afriką, taipgi dalį francūziškų valdybų rytinėj Afriką. Bet apie teisingumą visų tų žinių reikia abejoti, nes gavę visus tuos kraštus, Italija būtų tvirtėsnė už Francūziją, ir tai prisieitu už pagelbą Italijai duoti daugiau, negu pati gali gauti nuo Vokietijos.

Pranešama, kad anglių kariškose netoli Simonoski, Japonijoje, atsitiko nelaimė, nunešė 236 gyvasčių.

Iš Mexikos pranešama, kad Carranzos aficeriai ir kareiviai Nuevo Laredo mieste sušaudė 350 pasidavusių Villos kareivių ir tulą skaitlių moterų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ EDWARDSVILLE, PA.

Pasikėsinimas užmušti kunigą Kudirką. Balandžio 5 d. apie 9 val. vakare vietinis lietuvių klebonas kun. Kudirka, kuriai skaitoma turtingiausių lietuvių kunigu Pennsylvania valstijoje, vos išvengė mirties. Nesuėkti piktadariai, kaip praneša lenkų laikraštis „Straž“, kėsinosi dinaritu išprogdinti kleboniją. Spragimas išdailės sugriovė namą, bet kunigas išlikęs gyvas. Bėgję pastarųjų kelių mėnesių kun. Kudirkai buvo siunčiami grąsinimo laiskai, iš kurių kunigas tikrai juokėsis.

IŠ PERU, ILL.

Iš moksleivių gyvenimo. S. Daukanto Literatiška Draugija balandžio 11 d. laikė susirinkimą, kuriame buvo svarstomi draugijos bėgantieji reikalai. Potam sekė programėlis, susidedantis iš ginčų ir prakalbų.

Moksleivis K. E. Ivinskas kalbėjo temoje: „Moksas.“ Savo kalboje nurodinėjo, kokią svarbą turi mokslas ir ką jis reiškia žmogui.

Po to buvo ginčai klausime: „Ar žmogus, keliaudamas po svietą, daugiaus išmok, negu iš knygu.“ Keliaavimo pusę palaikė J. P. Poška, o prieš buvo p. V. Damosevičia. Kalbos buvo gana užimančios. Debatus laimėjo p. V. Damosevičia, gynes, kad „žmogus iš knygu daugiau išmok, negu keliaudamas po svietą.“ Barškis.

IŠ BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Iš lietuvių gyvenimo. Baidiant 1914 metus daugiau susipratusiųjų, praklėsiųjų vietos lietuvių skaitlius žymiai sumažėjo. Vieni išvažinėjo į Lietuvą, kiti—į kitus svieto kraštus. Likusieji gyvena, sunkios bedarbės prispausti. Nežiurint tačiau sunkaus laiko, po truputį krutama. Tveriami draugijos ir veiklama sutvėrtose. Surtvėta trys draugijos, kurių dvi yra socialistiškos. Trečioji yra beparttyviska ir vadinasi „Susivienijimu Lietuvių Argentinoje.“

Noro sviestis, žengti priekin pas Argentinos lietuvių matyti. Tik tai gaila, kad nėra vadų, kurie tinkamai vestų apšvietos ir organizacijos reikalus. Dėl to geri norai išsivysto į pasielgimą, kuriam visi kiti toniškas vardas tetinka. Čia viena iš susitvėrusių socialistų kuopų, atsilėdama per vieną Suv. Valstijų lietuvių socialistų laikraštį, taip sakant, užsimina ant ko-

jos vietinei pašelpinei „Diego“ draugijai, pasigirdama, kad jau pralenkusi „Diega.“ Minimoji socialistų kuopa dar jaunutė, neseniai susitvėrusi. „Diegas“ gi gyvuoja jau 5 metai ir yra beparttyviska draugija daug pasidarbavusių vietos lietuviams apšvietos, pašelpai bei teatro srityje „Diegas“ ir toliaus eina užbrėžtu taku. Minėtajai kuopai dar daug reikės, kad pasivijus „Diega.“ „Diegas“ užsitarnauja bent truputį daugiau negu tai, kad kiekviena naujai susitvėrusi kuopelė rašintų atsiliepinus, norinčius nužeminti seną ir gerbtiną draugiją.

A. Girelis.

Pragyvenimo brangumas. Prasiidėjus karai, kaip visur, taip ir Argentinoje ant visko pakilo kainos. Kainų pakilimas ypatingai smarkiai užgavo beturčius, nes duonos kilogramo kaina pakilo ant 10 cen., o mėsos kilog. net ant 15 centų, t. y. duona dabar kainuoja 40c, o mėsos 80c (už kilog.). Darbininkas, uždirbdamas į dieną po \$2,50, dar tegali šiaip-taip pragyventi vienas, o jei turi dvi-tris ypatas šeimynos, tad jau badu reik mirti.

Iš tokios priežasties, mieste Buenos Aires 70 tukstančių ypatų pakelė protestą prieš kainų augstumą ir pasisekė laimėti, t. y. duona ir mėsa paliko prie senobinės kainos. Priegto, sulys laikračių pranešimų, nebusią į kitas šalis jokių valgomų daiktų gabenama.

Tucumanagi provincijoje kaip pakilo kainos, taip ir tebestovi. Tenai kovos 7 d. buvo rengtasi protestuoti.

Bravus.

IŠ SHEBOYGAN, WIS.

Vakaras. Darbai. Balandžio 5 d. „Birutės“ ratelis vaidino „Gėnavaite.“ Vaidintojai buvo rupestingai prisiruošę prie vaidinimo. Dar prieš keletą mėnesių jie pradėjo savo roles mokintis. Kiekvienas dėjo visas savo pajėgas, ir todėl vaidinimas gerai pavyko, nežiurint to, kad vaidino žmonės, pirmu kartu išeinanti ant scenos Patsai „Birutės“ ratelis dar neseniai susitvėrė: rods, gruodžio mėnesyje praėitų metų. Iš šio vakaro matyti, kad draugijos nariai sparčiai darbuojasi. Galima manyti, kad, pradėję darbuotis, birutičiai nenuleis rankų ir vietos lietuviams dažnai pavaisins gražiais vakarais.

Drauge su tuom ir patsai jaunimas, susispietęs į krūvą ir vadydamas naudingą darbą, daugiau pelermerių kolonijoms Scottville, Mich. Scottville yra nedidelis miestelis, tačiau jis yra įdomus tuom, kad jis yra geriausias biznio miestas iš visos Michigano valstijos, o dar labiau tuom, kad jis yra centras, apie kurį gyvena suvirš trys šimtai lietuvių fermerių, daugiausia kurių randasi prie Big Bass Lake ir prie Round Lake, netoli nuo Scottville. Šiame pavasarį į čia persikrausto dar apie 30 šeimyų gyventi ant savo ūkių. Sužinojau, kad ir daugiau yra perkusių čionai ūkes, ant kurių neužilgo pirkusis žada persikraustyti gyventi, taip, kad ši apilinkė nepoilsam bus apgyventa vien tik lietuviais.

Tos kolonijos, taip sakant, „tėvų“ yra p. A. Kiedis, lietuvis farmy agentas, kurisai ir dabar, kiek teko sužinoti, nuolat traukia į čia vis daugiau lietuvių. Jisai sakosi norįs apgyvendinti visą Mason County (pavieta) vien tik lietuviams ir padaryti čionai „Naują Lietuvą.“ Jeigu dar kelis metus jis taip smarkiai darbuosis kaip iki šiol, tai maža abejonių, kad jo noras išsipildys.

M. T. Strikol.

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Koncertas. Balandžio 11 d. Cleve. Liet. Taut. Benas surengė gražų koncertą. Didoka koncerto svetainėje buvo pilna publiki. Apart lietuvių, koncerte buvo daug ir svietimaucijų. Po kožnam numerui, rankų plojimui publikoje nebuvo galo. Daugel numerijų reikėjo paantrinti. Paskutiniu numeriu buvo „Kosmopolitain Overture“, kurin inėjo 14 įvairių hymnų. Vokiškas hymnas, kuris stovėjo programė, ir lietuvių padarė labai blogą įspūdį. Numerio pabaigoje buvo lietuvių tautiškas hymnas, kurisai atlikta visai publiškai stovint.

Programas išviso susidėjo iš 12 numerų. Programo atlikime dalyvavo visas benas ir taipgi atsivieto kraustus. Likusieji gyvena, sunkios bedarbės prispausti. Nežiurint tačiau sunkaus laiko, po truputį krutama. Tveriami draugijos ir veiklama sutvėrtose. Surtvėta trys draugijos, kurių dvi yra socialistiškos. Trečioji yra beparttyviska ir vadinasi „Susivienijimu Lietuvių Argentinoje.“

Dėl esančių jaunimo draugijų. Dar senai prieš įkurimo „Vyčių“ kuopos buvo čia kaimakiai manyta sutvėrti tos organizacijos kuopą. Dabar tas įvyko. Susitvėrus „Vyčių“ kuopai, pasirodė vienas dalykas, anksčiau, rasi, nepermatytas. Cleveland'e nuo senai yra žinoma ir veikla Cl. Liet. Teat. Ch. Dr-stė. Šioji draugija yra jaunimo organizacija ir daug-

maž stovi ant tų pačių principų, kaip ir „Vyčiai“ (imant „Vyčių“ tikslus ir principus tikroje šviesoje). Todėl tarp jaunimo įvyko skilimas į dvi dali: viena pasiliko Ch. Liet. T. Ch. Dr-stėje, antroji dalis susibūrė apie naujai sutvėrtą „Vyčių“ kuopą. Neįsileidžiant į ginčus, ar „Vyčių“ organizacija yra geresnė ar blogesnė už esančiąją Teat. Choro Dr-stę, pilnai suprantama, kad mūsų jaunimo jiegos, dabar perskilusios į dvi dalis, vargu galės taip pasekmingai veikti, kaip kad būtų, veikiant suvienytomis spēkomis. Tasai veikimas bus pasekmingesnis, jeigu bus vieny neklindoma kitiems. Jeigu gi išskiltų varžynės, lenktynės ir sekančieji paskui tokius dalykus kerstavimai, tai nuo to labai nukentėtų ne kas kitas, kaip tiktaai veikimas vietinio jaunimo, kurisai priklauso taip prie vienos, taip prie antros šių organizacijų. Dėlai jaunimo nusilpnėjimo daug ko nustoitų ir abelnai visi vietos lietuviai, nes jaunimo veikimo vaisiais, kaip tai gražiaai ir pasekmingai surengtos vakarais, koncertais ir t.t., vietos lietuviai vargu galėtų džiaugtis. Tai yra pavojus, kurio reiktų pasistengti išvengti. Veikimas tarp abiejų organizacijų turėtų būti sutartinas, be piktumų, užvėdėjimų, nepakisiant vieni kitiems kojos. Skersavimų neturėtų būti.

Be Ugy.

„Vyčiai“ rengia vakarą. „Vyčių“ kuopos vakarui išrinkta veiklas „Litvomanai.“ „Laisvės Draugija“ buvo pamešti tą veiklą vaidinti, bet dėlai nežinomos priežasties ji aplėdo.

Be Ugy.

leista bačta alaus. Ji akies mirksnyje ištuštinta. "Mielie draugai" "šposus" krečia: girdi "šadien galima gerti. Atpirk jas turme, nematys." Pradėjo neti raskandus. Bėsdami, i kojų virėta. Vienas galvą sustandė. Du kiti, pametę daiktus, pradėjo vienas kitam "murmą" daužyti. Už minutės pasirodė vežimas "mieliems draugams" i Lelange vežti...

Už keletos dienų atėjo Velykos. Džiaugiasi žmonės, tos šventės sulaukę. Bet vėl "trubels": atėjo socialistai prie bažnyčios durių dalinti pliaukus, kuriuose kviečiama į prakalbas Velykų vakare. Žmonės, norėdami šventę ramiai praleisti, pliaukų dalintojus nuvijo šalin.

Vakare tos prakalbos. Nueinu, tikėdamas pasiklausyti naudingų dalykų, aiškinių apie tai, kaip darbininkas galėtų pagerinti dabartinį savo padėtinį, ko darbo žmonėms labiausiai reikia. Prakalboje išgirdau šaukimus: "Darbininkai, remkite socialistus, jų literatūrą, laikraščius, rašykite prie socialistų organizacijų." Taip, taip, remkite socialistus. O berepiant socialistus, apie patį darbininką ir tikrus pamokinius, kaip jam savo būvį pagerinti, visai užmiršta. Apart šaukimų: "remkite socialistus," prakalbos atsižymėjo paprastu blyvyzgojimu. Prakalbas rengė ISS, 9-ta ir 92-tra kuopos, prie kurių priklauso po keletą žmonių. Panašios prakalbos tik ai ardo ir trukdo veikimui kitose organizacijose.

S. A. S.

Prierašas. Apie šias socialistų prakalbas rašo ir p. A. K-kis. Jis sako, kad kalbėtojas, tulas Duseviciai iš Worcester, Mass., keičias "Lietuvos Vyčių" draugiją. Sulyg p. K-kio, kalbėtojas "aiškines," kad socialistai protestuoja prieš karę, o "fanatikai" tveria "vyčių kariūmenę," ir nori "socializmą pražudyti," neturėdami ginklų, socialistus bandomis badi. Korespondentas užsisotja už "Lietuvos Vyčius" ir nurodo, kad tai ne kariūmenė, bet jaunų vyrų draugija viešam veikimui, neturinti jokio noro socializmui užkelti.

IS PORTLAND, ORE.

Gyvenimas ir darbai. Lietuviai. Miestas, kiek nesenai apsigyvenusiame galima spręsti, svarus. Oras tyras, geras, gaivantis nuvalgusio žmogaus spėkas. Pirmą "itą biznio srityje užima restoracijos ir viešbučiai (hotelai). Pragyvenimas nebrangus, negu rytinėse valstijose. Randasi ir smuklių; bet nedang. Rengiamasi ir tą nedidelį esančių smuklių skaitlių panaikinti. Miestas daug apgyventas turistų, kurie suvažiuoja vakacijoms, arba sveikatos pataisymo tikslais.

Darbu įsiekant, važiuoti į čia nepatartina. Matyt daug suvargusių žmonių be darbo, o darbu čia mažai.

Lietuvių esame penki, susizianti tarp savęs. Tarp jų trys yra SLA. nariais. Girdėtis, buk esą ir daugiau čia lietuvių. Rasi, galima būtų susieiti ir bendrai pradėti veikti. Jeigu atsirastų čia lietuvių, tegul atsiskaita antrą: 347-11th st.

P. Stankaitis.

IS SUPERIOR, WIS.

Nelaimė. Likosi pasiažierinio traukinio suvažinėtis ant geležinkelio Petras Gaidelis, 30 metų amžiaus. Vėlonis paėjo iš Drobiskų sodžiaus, Salakų par., Ežerėnų pav., Kauno gub. Čia prigulėjo prie šv. Kazimiero draugijos, kuri jį iškilmingai su bažnytinėmis apeigomis palaidavo. Smulkesnių žinių galima gauti antrą: A. Dambrawa, 5517 Oakes ave., Superior, Wis.

A. Damb.

IS POTTSVILLE, PA.

Nubaudė. Lietuviai Mikas Sata ir Kazys Gudaitis likosi pavieto teismo nubauti viena savaitę kalėjimo. Gudaitis apkaltinta padėgėjystėje, Sata—peštynėse.

P. R.

IS ROCK ISLAND, PA.

Naujas komunikacijos budas. Tarp miestelių Rock Island, Davenport ir Molines antras mėnuo važinėja. Vazinėjimas kaštuoją tiek, kiek ir trys kariai—56. Daugelis žmonių džiaugiasi gautą pasivažinėti automobilių nepentuką. Automobilių važinė-

jimo įsteigimas pradėjo pagindė daug kelių. Dabar po trumputį jau priprantama. J. G.

IS NEW PHILADELPHIA, PENNA.

Mirė Juozas J. Bendoraitis. Vėlykų dieną pasi-mirė netikėtai, nuo apopleksijos, savo namuose Juozas J. Bendoraitis, plačiai žinomas tarp Amerikos lietuvių ir apiešinkės amerikony. Mirtis užėjo, sėdint jam kėdėje ir skaitant laikraštį. Vėlonis gimė 40 metų atgal Gilberton'e, Pa. Išbaigęs savo giminiame mieste viešą (public) ir augštesnę (high) mokyklą, įsai apsigyveno keliems metams ant farinų Roaring Creek Valley. Po tam įsai dirbo Blackwood'e, iš kur persikėlė į New Philadelphia. Čia betarnaudamas, įsai gerai apsipažino su savo gimtąja kalba. Iš viso vėlonis Bendoraitis žinojo 6 kalbas. Ačiū kalbų žinojimui, įsai buvo paskirtas vertiku prie teismo ir po kelių metų tarnystės čia užėmė pavieto (county) kalėjimo klerkos vietą. Vėliau įsai įstojo į pavieto teismo klerkos ofisą, iš kur perėjo prie pavieto komisijonierių kaipo užrašų (dock-et) klerkas. Apart to, vėlonis Bendoraitis užsiėmė būniu ir buvo gan turtingas žmogus.

Įsai buvo įtekmingu žmogui tarp lietuvių ir amerikony. Priklaušė prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos ir daug kartų buvo siunčiamas kaipo delegatas nuo savo kuopos Susivienijimo seimuosna. Didelė buvo jo įtekimė tarp Schuylkill pavieto republikonų partijos, kurioje įsai buvo vienu vadų. Bendoraitis mirtis yra skaitoma sunkiu smugiu vietos republikonams. Vėlonis buvo savo miesto tarybos sekretorium ir mokyklų taryboje įsai per keletą metų užėmė sekretoriaus vietą. Pastaruoju laiku Bendoraitis buvo taikos teiščių (Justice of Peace) New Philadelphiaje.

Vėlonis priklausė prie vietinės lietuvių parapijos. Įsai buvo druto sudėjimo vyras, sakoma, nežinojęs, kas toks yra liga, visomet linksmas, ir todėl vėlonio mirtis buvo ytin netikėta naujiena jo draugams ir pažįstamiems. Po vėlonio likosi žmona ir penketas šeimynos, jauniausias kudiškis palikta vos vieno mėnesio amžiaus.

Amerikos lietuvių vėlonio ypatoje neteko gero, darbtaus žmogaus ir veikėjo. P. R.

IS LIETUVOS.

PIRMA ŽINIA IS LIETUVOS, VOKIECIAMS VEL ISI-VERZUS.

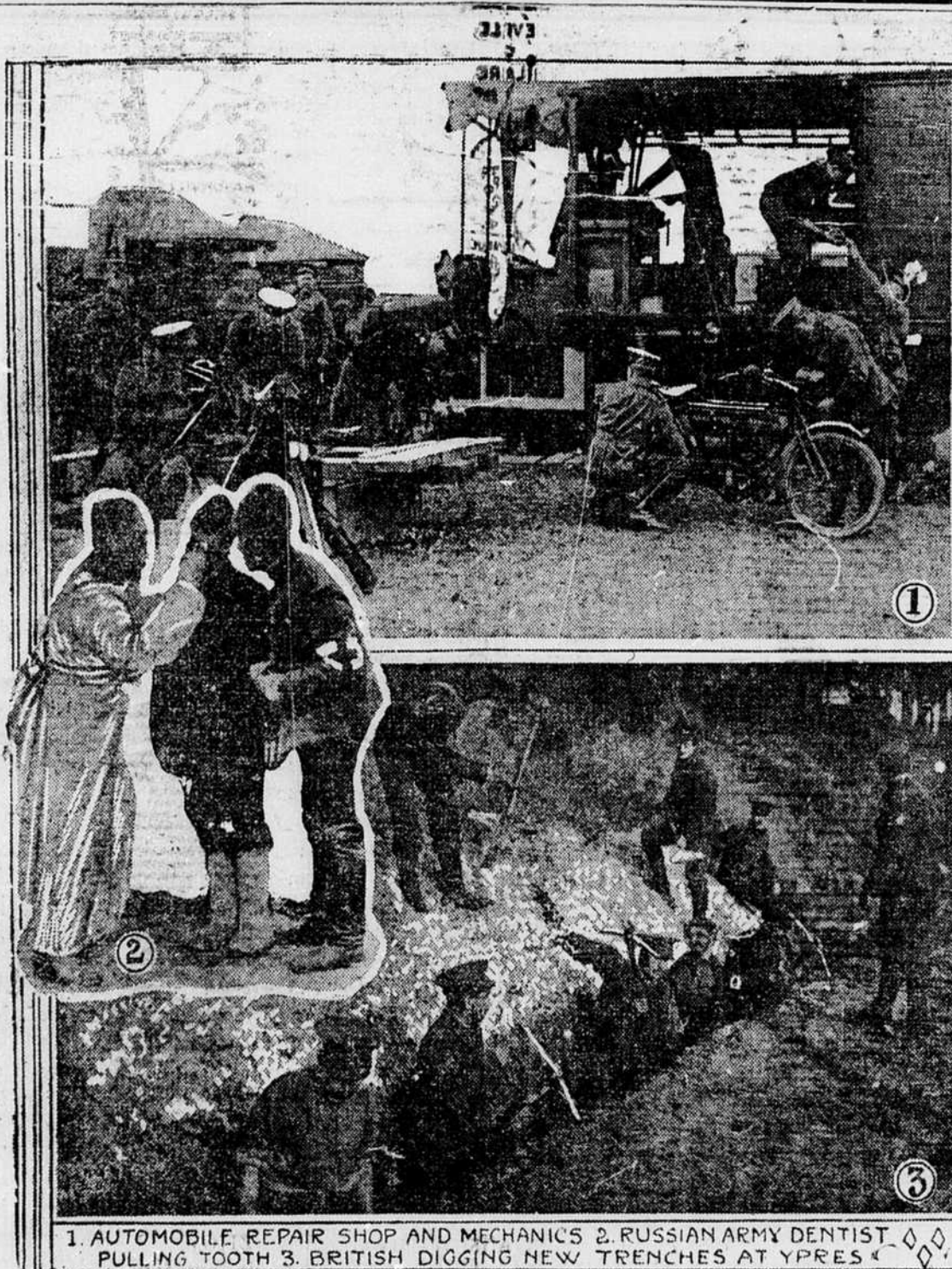
Kuomet rusų armija Prusų Lietuvoje tapo antru sykiu iš ten išvartta ir apie vasario vidurį vokiečių banga antru sykiu užliejo kuonę visą Suvalkiją, nuo to laiko neteko mums nei vieno balso išgirsti, kas ten pasidare ir ar liko dar kas is Suvalkijos, ar ne.

Siomis dienomis mums priduta pirmas laisikas išsiustas is Lietuvos po antram vokiečių įsiveržimui.

Rašo Juozas Volungevičius is Mizonių kaimo, netoli Leipalingio, Seinų paviete.

Jis praneša, kad žmonės, kurie spėjo ir galėjo, tai persikėlė per Nemuną, Gardino ir Vilniaus gubernijos, bėgdami nuo vokiškos bėgijos. Laisikas išsiustas is Senosios Budo, netoli Priečės stoties (pirmą stotis ant geležinkelio nuo Gardino link Vilniaus), rašytas 20 d. vasario šių metų ir skamba sekanciai:

"Mielas Broli! "Nezinau dėlko Jūs į mus laišky nerasydavote, bet dabar man tas mažai rupi. Man dabar vien tik norisi parašyti, kas pas mus girdėti. Pas mus dabar tai tikrai vargas.... Po pirmo prūsų užpludimo, likome dar gyvi ir, žinoma, dar butum galėję gyventi, bet dabar.... Dabar jau gal nei viens neišlikęs gyvas, kurs tik papuls į jų nagus. Aš su broliu neva pabėgau, bet kas iš to, pabėgti ne "štučė," bet kur pasidėti? Atvažiuojame į Priečę arkliais, o toliaus važiuoti nežinojome kur. Kad nearkiai ir brolis, tai bučian važiuavę su kun. Laukaičiu (Suvalkijos arstovu) į Petrapilę, bet ne-galėjau palikti brolio, nes jis ne-

1. AUTOMOBILE REPAIR SHOP AND MECHANICS 2. RUSSIAN ARMY DENTIST 3. PULLING TOOTH 3. BRITISH DIGGING NEW TRENCHES AT YPRES

IS KARŠ LAUKŲ.

1. Angliškas automobilis, kuriame įtaisyta yra maža dirbtuvė taisymui įvairių daiktų.
2. Rusiškas dentistas traukia skaudantį dantį rezervistui čia pat ant pozicijų.
3. Anglų kareiviai kasa naujas tranšėjas prie Ypres, Belgijoje.

moka kitaip šnekėti, kaip tik lietuviškai ir, žinoma, jam negerai būtų buvę.

Pataria grįžt atgal.

"Vakar suėjau kun. Juodvirši (Leipalingio kamendorius), jis mums patarė važiuoti į savo tėviškę, kur gal ir važiuosime. Žinoma, ir ten nekės, bet ką padarysi? Kėsdamas žmogus ir už bilę ko stveriasi.

"Aš maniau, kaip per Nemuną pereisiu, tai bušiu laimingas, bet apsisivylau, mat karš laikui visur vargas.

Sako, Suvalkijoje neliks nieko.

Kurie namie liko, jiems vistiek arčiau nei man. Juk jie jau dabar valgyt netur nieko, o dabar girdėjau, kad prūsai atiminėja viską ir veža į Prusus. Žinoma, už kokios nedidelios neliks nieko—nei saujos javo nepasiliks.

Juozas Balevičius dar kol-kis gyvas ir sveikas, iš-po mūsų, ties Mūzury ežerais, kur jis jau du syk buvo, bet kaip toliaus bus, tai ne man žinoti, mes su juom dažnai susirašinėjame.

"Lietuva dabar jau ne tokia, kaip buvo prieš metus. Toliaus tai gal ir visai jį pražus. Nors aš tam nenoriu tikėti, bet greit gali taip atsitikti. Kadaisia Lietuva buvo laiminga, paskui tapo paversta, paskui baisiai spaudžiama, bet visgi susilaikė, kad ir vėl šiek-tiek lietuviams pagerėjo; dabar nežinia, kas su ja atsitiks. Suvalkų gubernija buvo jau šiek-tiek pakilus iš miego ir nemazai žingsnių buvo nužengusi pirmyn, bet dabar liko nelaimingiausia, nelaimingesnė už kitas gubernijas.

Pusnuogi prašo duonos.

"Po pirmo prūsų atplūdžio, jau ne viens prašė duonos. Neperse-nai aš važinėjau į Prusus. Vazinuodamas raskdavu pakvėję stovinčius pusnuogius vokiečius ir duonos prašančius žmones.... Tai buvo prieš antrą prūsų užpludimą, o kas dabar? Dabar visai Suvalkų gubernijai prisiėis badauti."

VILNIUS.

Vilniuje esą išviso policijos surinktomis žiniomis apie 15 tūkst., iš jų apie 7 tūkst. reikalingi pagalbos. D. K. Tatjanos Komitetas žada padidinti miestui pašalpą pabėgėlių reikalams.

Ligoninė užkrečiamųjų ligų ligoniams žadama įtaisyti Vilniuje. Miestų sąjunga skiria nuo savęs tam reikalui 109 tūkst. rub.

— Bravarninkų suvažiuojimas kuo-ris truko Vilniuje dvi dienis, surašė keletą rezoliucijų. Jų vieną pasiuntė finansų ir žemės dalykų mi-

Toje rezoliucijoje rašoma apie bravarninkų padėjimą, degtinę panaikinus Kauno, Vilniaus, Gardino, Mogilevo, Minsko ir Vitebsko gubernijose, kurių bravarninkai ir susivaziavo Vilniui, esą suvis 640 bravaru, užlaikomųjų žemės ūkio dvaruose. Sunatodą jie 32 mil. pudų bulvių ir iš jų liekanų maitinasi 120 tūkst. raguočių. Nors jie (t. y. bravarninkai) irgi esą blaivybės šalininkai, bet žmonių ir valstybės gerovė negalinti remtis atskiro tuomo nuostoliais. Dėl to jie kreipiasi į valdžią, kad ji pasirūpintų atlyginti tuos jų nuostolius, kurių patirs, panaikinus bravarus.

— Baigęs šmet Vilniaus junkerių mokyklą lietuvis Ladyga ir išėjęs į karę, kaip oficerius, tapo mūšiuose sužeistas.

— Iš "Liet. Dr. nūk. šelpti" gavo pašėpos Garlevo ir Merkinės skyriai po 1000 rub.

— Suvalkų gubernijos apskričių gydytojai gavo iš vyresnybės įsakymą organizuoti sanitarų būrius kovai su epidemija, jeigu ji kiltų Suvalkijoje. Į sanitarus priimami jauni vyrai ir vyrukai mitrus, šiek-tiek prasilingę. Pirmenybę turi mokantieji rašyti ir skaityti.—Užsirašiusieji bus kelias savaites mokinami, kaip pildyti sanitarių priedermes. Mokslo laikui bus jiems mokama po 60 kau. už dieną. Kai pakils užsikrečiamos ligos, tai sanitarus šaukia tarnybon. Tuomet jiems mokės po 40—60 rub. kas mėnuo.

Keliomis dienomis Vilniui atgabenta apie 1,500 vokiečių belaisvių; jų skaičinyje yra 37 oficerai, 1 gydytojas ir dvi galeistingoji seseri. Belaisvių esama nuo 16 iki 45 metų senumo.

— Vilniui atgabenta apie 100 vokiečių pavaldinių Kauno ir Gardino gub. gyventojų. Visi jie išvejami iš pasienio apskričių. Tarp jų daugiausia vaikų, senukų ir moterų.

— Vilniaus karš teismas paskyrė mirties bausmę valstiečiui Konst. Konopkai už plėšimą ir merginos išgėdinimą.

— Mariampolės gimnazijos V, VI, VII ir VIII klasos perkelta Varšavą (Bracka g.) į Suvalkų vyrų gimnazijos būta.

1914 m. Vilniuje ir visoje gubernijoje buvo 2460 girtybės įstai-

gy ir valdžios "monopolijų." Sausio 1 d. 1914 m. tokių įstaių buvo išviso 2230. Nuo sausio mėn. girtybės įstaigos viena po kitos buvo uždarnos, dažniausiai valstiečių sūveigų nutarimais. Iš visu 286 valdžios "monopolijų" sausio 1 d. 1915 m. beliko tik 97, bet ir likusieji sausio mėn. tapo uždaryti. Neseniai sutaisyta tam tikras planas, kuriuo besiremiant bus leidžiama per 1915 m. Vilniuje atidaryti 231 girtybės įstaiga. Sausio mėn atidaryti tokių įstaių duota 50 leidimų. Tose įstaigose galima bus pirkti lengvieji rusų vynai, konjakas ir kiti reikalingi gydymui gėralai tik su gydytojo receptu.

KRUONYS.

Trakų apskr.

Kruonių apiešinkėje pasirodė limpamosios ligos. Dabar jau kai-kuriose vietose siaučia rauplės, kurias valstiečiai vadina "juodosiomis rauplėmis." Keletas žmonių ta liga jau mirė. Žmonės norėtų nuo rauplių škiptyti, bet pas vietinių felčerį nesama reikalingų vaistų.

VIEVIS.

Trakų ap.

Nežinomą žmonės naktį išlaužė kapinyno koplytėlės langą ir pavogė iš aukų dėžutės 90 rub., kurie buvo surinkti bažnyčios naudai.

PERLOJA.

Trakų ap.

Pabėgėlių iš Suvalkijos yra čia gana daug. Yra tokių atsitikimų, kad vyras, palikęs moterį, atbėga į Vėlonius žmonės. Šioje apiešinkėje labai susirūpinę dėl maisto ir pašaro. Visako stinga. Gali ir bado būti.

ŽIEZMARIAI.

Vilniaus Gub.

Žiezmariai, Jezno ir Staliskės apiešinkėje esama 1,500 suvisrūsu valstiečių pabėgėlių. Jų skurdas yra didelis. Maitinimo punktų per savaitę laiko išdalino pabėgėjams iš pasienio apskričių. Tarp jų daugiausia vaikų, senukų ir moterų.

KAUNAS.

Kauno gubernatoriaus ir Dvinsko karš apygardos viršininko įsakymais užginta yra išvežti iš Kauno gub. rugius ir suvaržyta pardavinėjimas šiaip žmonėms tokių odų (skurų), kurios tinka kareivių batus. Visiškai užginta rasinėti žydų kalba laisikais.

Žydų kalba rašytieji laisikai nesiučiami jų adresais, bet naikinami.

— Valdžios tarpe rengiamas sumanymas, kaip apgyvendinus vokiečių žemes rusų valstiečius. Taisai sumanymas bus vykdomas greičiausia senovės keliu per Valstiečių Banką, kuris jau nemažai yra supirkęs ir išdalinę rusams valstiečiams žemes ir nusų krašte.

Pagal kai-kurių žinių Kauno gub. tokių verčiamai parduodamųjų vokiečių vietų yra ligi 605, kurios užima 106 tūkst. 284 deš.

Vasario 23 d. užsidėgė vienas skyrius Rekošo masinų fabriko, vadinamojo "Minerva." Spėjama, kad labai įkaitęs kaminas, o nuo jo užsidėgė ir dirbtuvė. Sutarėti gaisras pavyko patiems fabriko darbininkams, o visai užgesinti patėjo miesto ir karš gaisrininkai.

SOSTAI.

Panev. apskr.

Purviškio vien. vasario 20 d. buvo krata. Paėmė visus "Vilnies" num., kelis num. latvių laikraščio "Dzives Balss." Klausinėjo apie Jurgį Beliaką. Spėjama, kad kas saviškių įskundęs.

PAVERKSNIAI.

Raseinių apskr.

Mokslas šiais metais prasidėjo labai vėla—tik sausio 10 d., papras-tai kitais metais mokydavo nuo rug-sėjo 1 d. Siemet mokyklon pastoj-o 6 mokiniai, 3 lietuviai ir 3 len-kai. Išviso joje yra 27 mokiniai, o su praktikantu 28. Kvotimai buna du kartų į metus—pavasari (siemet buvo balandžio 1 d.) ir rudenį. Pa-vasarį įstoti lengviau, nes konkur-sas rudenį daug didesnis buna.

Pirėngiamajai klasią priimami bai-gusieji tris skyrius pradedamosios mokyklos, ir pirmą specialę gali sto-ti baigusieji 2 klasi švietimo mi-nisterijos mokyklos. Už mokymą, valgi, butą ir knygas reikia mokėti 60 rub. į metus. Pinigus galima sumokėti ir pusmėnais po 30 rub. Mokyklos kursas 4 metų, pastojus į pirmąją specialę klasią 3 metų. Mokykloje praeinama 4 klasių kur-sas, daržininkavimo, sodininkavimo, gyvulių auginimo, pienininkavimo ir bitininkavimo kursai. Baigusieji mokyklą gali gauti instruktorių, asistentų ir t.t. vietas, arba net įstoti į vidurines ukių, technikos mokyklas. Nuo kariūmenės moki-niai paliosuojami iki 22 metų. Mokyklos adresas: Raseiniai, Pa-verksnių ukių mokyklai.

RUPISKIS.

Ukmergės apskr.

Pas mus sausio mėn. emė naujo-kus. Susirinko daugybė naujokų ir kuone visus priėmė. Kai nebėra degtinės, tai, nors ir tiek žmonių prisirinkus, nebuvo nei triukšmo, nei peštynių. Pulkaus vaikščiodami po miestelį, naujokai dainavo: "ulokim broliukai kolei Lietuvoj" ir kitas. Dainuoti nieks nedraudė... Rudenį, kai emė naujokus, kvailės-tų. Nežinomą žmonės naktį išlaužė kapinyno koplytėlės langą ir pavogė iš aukų dėžutės 90 rub., kurie buvo surinkti bažnyčios naudai.

RUPIŠKIS.

Ukmergės apskr.

Pas mus sausio mėn. emė naujo-kus. Susirinko daugybė naujokų ir kuone visus priėmė. Kai nebėra degtinės, tai, nors ir tiek žmonių prisirinkus, nebuvo nei triukšmo, nei peštynių. Pulkaus vaikščiodami po miestelį, naujokai dainavo: "ulokim broliukai kolei Lietuvoj" ir kitas. Dainuoti nieks nedraudė... Rudenį, kai emė naujokus, kvailės-tų. Nežinomą žmonės naktį išlaužė kapinyno koplytėlės langą ir pavogė iš aukų dėžutės 90 rub., kurie buvo surinkti bažnyčios naudai.

ŠIAULIAI.

Miesto dums rūpesčiu, kad ap-saugojus vietinių gyventojų svei-katą nuo ligų, galinčių ir čia atsi-lankyti, Šiauliai, padalyti į 12 sky-rių. Kiekvieną skyrių prižiūrės 3 prižiūrėtojai.

Ziema, matoma, baigias. Ant plento ir didesniųjų kelių jau ir visai sniego nebėra.

Per laukus ir miškus dar šiaip-apiešinkėje esama 1,500 suvisrūsu valstiečių pabėgėlių. Jų skurdas yra didelis. Maitinimo punktų per savaitę laiko išdalino pabėgėjams iš pasienio apskričių. Tarp jų daugiausia vaikų, senukų ir moterų.

IS KARALIAUČIAUS.

Vokiški laikraščiai stebisi, kad Prusų Lietuvoj, kur buvo rusai, vienos vietos yra suvisu išnai-kintos, o kitos, kaimynystėj su išnai-kintomis esančios, nuo karš nukentėjo labai mažai. Bado čia nebusia, nes gyventojai turi dikcijai bulvių ir daug neisuktu-jau. Iš miestų daugiausiai nu-kentėjo: Lyck, Goldapė, Stalupė-siėmė su savim.

nai ir Pilkalnis. Pabėgėliams leista sugrįžti į Insterburgo ir Šilokarčiamos pavietus.

IS VILKAVIŠKIO, Suvalkų Gub.

Delegatas lenkų draugijos nu-kentėjusiems nuo karš šelpti, pagarsino žinias apie nuostolius, laike pirmo vokiečių įsiveržimo padarytus Vilkaviškio pav., apie-linkėse Virbalio. Iš tų žinių matyt, kad Kibartuose veik vis-kas išnaikinta. Išdeginta suvir-šum šimtas namų, tarp tų yra geležinkelio stotis, muitinė ir ki-tos valdžios triobos; Kibartuose ir Daugelaičiuose išdeginta 52 na-mai, o išlikę tapo išplėšti, ištuš-tinti nuo visų žmonių turty. Kibartų miestelis visai tuščias, nes rusų valdžia prisakė žmo-nėms išskelti iki 15 verstų nuo geležinkelio. Nuostolių Kibar-tuose padaryta ant milijono su-viršun rublių. Vokiečiai Kibar-tuose išbuvo 7 savaites.

Virbalinių išgriauta tik 2 na-mai, bet daug pagadinta. Kanuo-lių šuviai pataikė ir į bažnyčią, bet jai nedaug blogo padarė. Pardavinės valgio produktų tapo išplėtos. Daugiausiai nukentė-jo aplinkiniai kaimai, ypač Ma-žučiai ir Vasilevo. Virbalio ap-linkinėse nukentėjo 150 šeimynų, susidedančių iš 750 žmonių. Iš miestelio gyventojų 257 liko be pastogės.

Alvitas labiausiai nukentėjo. Alvito valsčiuje nukentėjo 333 šeimynos iš 1,000 suvisrūsu žmo-nių. Kaupiškyj nukentėjo 117 šeimynų iš 500 žmonių. Vistų-tų, bėgdami į Prusus, vokiečiai išdegino apie 60 namų ir kanuo-lių šuviais apdaužė bažnyčią.

Vilkaviškio pav. labai nuken-tėjo taipgi dvarai: Versnupiai, Šikšniai, Sukliai, Parazniai ir kiti.

PETROGRADAS.

Petrapičio Lietuvių Dr-ja nuo karš nukentėjusiems šelpti, be palaikomosios dr-jos lėšomis kun. Senkaus vaikų prieglaudos (Za-balkanskij, 30, b. 34), įsteigė nau-ją nuosavią prieglaudą už Nevos Vartų Muravjovskij, 24, b. 2). Pastaruoju laiku atsiranda naujų pabėgėlių iš Suvalkijos, arba ir pirmą syk pabėgusių, kurie reik-lauja prieglaudos. Ypač sun-klus padėjimas vaikų—našlaičių, kurių tėvai užmušti bei kariauja,—jiems tai ši prieglauda ir eina į pagelbą.

Prieglaudos atidengimas ir pa-šventimas įvyko vasario 15 d., 7 val. vak., dalyvaujant vietos rajono lietuviams, visų vietos lietuvių dr-jų atstovams ir kt. Pasveikinimo prakalbose kalbėto-jai priminė vargą lietuvių pa-dėjimą, reikalą patiems savimi rū-pintis ir išnešė kai-kuriuos svar-besnius pagedavimus: kad tame rajone įsisteigtų Dr-jos skyrius, kad ši prieglauda liktų ne laiki-nė, bet ir tolesniam laikui ir t.t. Sveikino ir nuo Studentų Dr-jos atstovas, primindamas sunkų da-bartinį darbo žmonių padėjimą ir reikalą eiti į pagelbą vaikams, kuriems reikalingas aprūpinimas pirmais reikalais ir kartu auklė-jimas. Tuo atvilgiu patogi pro-ga, nes greitnam bute randasi labdarųjų mokykla. Prieglaudoj šiuo tarpu priklausta 10 vaikų ir 3 moteris. ("L.2.")

VOKIEČIAI SUMUŠE DAILININKĄ RIMŠĄ.

Iš laikraščių pranešimų matyt, kad vokiečiai, antru kartu įsi-veržę Suvalkijon, daug žiauriau elgiasi negu kad pirmuoju kar-tu. Pirmu kartu vokiečiai suly-ginamai mandagiai apsiėjo su gy-ventojais ir dar šiek-tiek maisto paliko žmonėms. Antrasai įsi-veržimas atsižymi nepaprastu žiaurumu. Visa, kas tik galima, atimtinėjama nuo gyventojų. Tarp kit-ko pranešama, kad vokiečių zvalgy burio viršininkas rėžęs kelis kartus bizum į veidą žino-mam lietuvių dailininkui P. Rim-sai, kurisai drauge su savo bro-liu, gyvenančiu Pilvikiuose ir pristatančiu rusų kariūmenei maistą, važiojo į priešakines po-zicijas. Vokiečiai aficieras rėžęs Rimšai veidan, kuomet tas ty-lėjęs į klausimus, jam užduotus vokiečių kalboje (Rimša visai ne-mokys vokiškai). Pinigus, ku-dikcijai bulvių ir daug neisuktu-jau. Iš miestų daugiausiai nu-kentėjo: Lyck, Goldapė, Stalupė-siėmė su savim.

Visi laikraščiai siunčiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus pavardės ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti Redakcijos žinią, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsiųsti laiškus, kurie rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netikėtus laikraščiai rankraščius Redakcija, pareikalaus, grąžina autorinui atgal po išlaidas.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Paziūros ir prasižengimai. Pas mus, Amerikos lietuvių, yra įsi-gyvenęs vienas paprotys. Kaip tik tai kas nors prasižengs, papildys koki nors negrąžų ir su dora nesutinkantį žingsnį, tuojau pradeda šaukti, kad štai jįsai yra tokių tai pažiūrų žmogum. Jeigu katalikų tikėjimo žmogus, sakysime, pasigers ir atsisks kas nors nemalonus—žūrėk socialistų laikraščioje rašoma apie tai, ką „katalikas padarė.“ Jeigu žmogus, prisikaitomas prie socialistų, ką nors blogo padarys, tai iš priegingos pusės pasigirsta vėl panašūs šauksmai: „socialistas tai padarė.“ Jeigu žmogus, prisikaitomas prie tautininkų, ką nors negero padarė, tai vėl ne pats žmogus—Jonas, Juozas ar Jurgis—bet „tautininkas tai padarė.“ Ir paprastai su kokių pasityčiojimu, su kokių smagumu tas priekaitas yra daromas.

Ant kiek tas yra teisinga—nesunku matyti. Už savo žingsnius atsako kiekvienas žmogus atskirai. Galima matyti įvairiausių pažiūrų žmogus papildant tą arba kitą prasižengimą. Prasižengimų rasime įvairiose sriovėse. Ne sriovės yra kaltos tame, kad žmogus prasižengia. Jeigu įsiekoti kaltės, tai jūja rasime pačiame prasižengime, jojo išauklėjime, gyvenimo būde, tose aplinkybėse, į kurias žmogus pateko ir kurios privėdė jį prie blogo žingsnio ir t.t. Srovė, kaip ir tikėjimas čia nieko neturi daryti. Tarp visų sriovių galima rasti prakilnių asmenų, kurie yra prisiruošę viską paaukauti savo idealui. Iš kitos pusės, kiekvienoje sriovėje galima užti žemos doros žmonių, kurie gali kartais labai kreivą žingsnį padaryti.

Jeigu žmogus prasižengia ir mes sakome, kad štai „katalikas“, „socialistas“ arba „tautininkas“ taip padarė, tai mes tuom kaltiname ne tik tai žmogų, taip pasielgusį, bet taipogi metame šešėlį ant viso la-bai skaitlingo burio žmonių, ku-ris prisilaiko tokių nuomonių, ko-kių šalininku buvo skaitomas pra-sikaltėlis. Tuom mes visus tuos žmones tartum prilyginame prie to prasikaltėlio, statome juos, taip sakant, ant vienos lentos. Kadangi anie kiti žmonės nieko apie pra-sikaltį iškalno nežinojo, jame ne-dalyvavo ir todėl jokios atsakomy-bės ant savęs negali imti, tai, pri-mesdami kaltę ne pačiam prasikaltėliui, bet visiems tam tikros sri-ovės žmonėms, mes elgiamės netei-singai sulgyt visų nekaltų žmo-nių, tarp kurių, atkartojame, gau-buti labai praklinių ir augstos do-ras asmenų.

Pastaruoju metu gana plačiai mūsų spaudoje buvo rašyta apie žmoniškumą. Tuose rašiniuo-se nekarta mūsų spauda buvo ba-rama už tai, kad jįsai neauklėjan-ti visuomenėje žmoniškumo, kad, atpenč, jįsai, partvyiskumu vado-vaudamasi, stengiasi kaip paglei-dau daugiau sukirsinti savo skaitytojus prieš kitokių nuomonių žmones ir tuom skiepijanti žmonėms jaus-mus, griežtai priešingus tikram žmoniškumui, t. y. meiliam, pagar-bos, paguodos, sąjauosmo ir nuolai-dumo pilnam atsinešimui į kitas ypatas; jausmus, kurie priešing-gi pripažinimui, kad štai ji-sai yra mano artimas ir, nors kito-niškų nuomonių, visgi jįsai ir jojo nuomonės, jojo žodžiai yra pagar-bos verti, kaip ir maneji. Tame priekaitė mūsų spaudai yra daug tikros teisybės.

Vieton kovojus švariais įran-kiais, vieton rimtais argumentais sumušus priešą, Amerikos lietuvių spaudoje daug užsiplūdinau, kad žymiesni priešingos sriovės ypa-tų, stengiamasi jas apjuodinti, pa-niekinti, apibjauoti ir visuomenės akys perstatyti žmonišioms, kurie jokios pagarbos neužsitarauja, ku-rinuos, atpenč, reikia nepakeisti kaip pavojingus visuomenės na-rinus. Skaitytojai įkrama nuo-monė, kad kitų sriovių vadai ir drauge visi pasekėjai yra nesu-sipratę, neteisingi, tamsūs, niekam netikę, nedori žmonės, kurie dau-

giau prie nieko nelinkę, kaip tik-tai prie blogo, kurie ne iš persi-tekimo, bet pasidavę kovoja už tam tikras nuomones.

Tokių būdų paprastėme skaity-tojui, aciu laikraščio pagalbai, iš-sididžio nuomonė, kad kitiškių nuomonių žmogus blogai elgiasi vien todėl, kad jįsai kitiškių nuo-monių laikosi. Kuomet gi kas nors blogo atsitikdavo tarp „sa-viškių“, tai buvo stengiamasi kaip nors nukreipti atyda kiton pusėn, nulyti nemalonių apsiereiskimą.

Tokia politika vartyta per ilgus laikus. Todėl pilnai yra suprantami tie nusikundimai, kurie dabar daromi Amerikos lietuvių spaudai. Neapikanta virto vienu žymiau-sių mūsų visuomenėje veiksmų. Toliaus, rodos, sunku jau žengti tuom pačiu taku.

Šiandien mūsų visuomenė yra pri-ėjusi prie tokios vietos, iš kurios reikia žengti šalin nuo etojo tako arba susilaikyti galutinio sutrukū-lijimo. Kaip matyti, pačioje mūsų visuomenėje pradeda daugiau idomauti klausimu, kur turi būti pakreiptas viešojo gyvenimo ratas.

Pradedama permatyti visą ne-normališkumą to padėjimo, kurin istumta Amerikos lietuvių visuo-menė. Neuzsiganedimimo balsai rodo, kad įvairūs spekuliantai, žaidžianti žemiausiais žmogaus instinktais, gali turėti pasisekimą, bet tik tai iki laikui.

Mes tikime, kad, nežiurint viso dabartinio blogumo, mūsų visuo-menė turi savyje užtektinai įiegi, kurios, prasimušios eiklėn, kartą ant visados nuplans visus tuos purvus, kuriais dabar mūsų gyve-nimas yra apklotas, ir žmonišku-mas, žmogaus teisių gerbimas ne-bus taip mindžiojamas purvan, kaip kad dabar yra. Matyt jau ženkli, kurio reiskia giedresnės dienos aušra.

Kur geriau? Mūsų laikraščioje pastaruoju laiku svarstyta klau-simas, kur lietuviams būtų geriau: po Rusija ar po Vokietija. Svar-stymoese išreikšta įvairios nuo-monės. Kiek galima buvo paste-bėti iš svarstymų, Amerikos lie-tuvių priejauta daugiau guli prie Rusijos negu prie Vokietijos.

Paties klausimo „kur geriau“ svarstymas Amerikos lietuvių spa-udoje neturi didesnės reikšmės. Ji-sai tik tai parodo mūsų visuomenės atsinešimą į abi tarimasias val-stijas. Jeigu ištikrųjų būtų leista Lietuvai pasirinkti (apie ką ga-lima tikėtis šapnoti) tarp Vokie-tijos ir Rusijos globos, tai klau-simo išrišime nusveriančią srbą turėtų pati Lietuva ir jos gyve-tojai. Amerikiečiai, kaip išveiai, vargu kokią nors reikšmę nuspen-dime galėtų turėti.

Taigi nuo to mūsų svarsty-mo, kur geriau būtų, Lietuva pra-ktiskai nieko negali laimėti. Iš ki-tos pusės, Amerikos lietuvių, kaip šios šalies gyventojai, turi ant savęs šalies priedermes. Suv. Val-stijos yra neutrališka valstija, t. y. lygiai atsinešanti į abi kariatijančias puses. Tokiai Suv. Valstijų atsinešimas link karianjančiųjų reiskia, kad ir gyventojų prieder-mė yra būti neutrališkais. Anti-neutrališka taktika, kurios pris-laiko Amerikos vokiečiai, visoje šalyje išaukė papeikimą. Bet vo-kiečiai visgi veikia už savo „vate-landą.“ Lietuviams gi „vate-landas“ ir rusų „otčestvo“ yra lygus. Vienas ir kitas skriaudė ir tebeskriaudžia Lietuvai.

Tat, jeigu, užuot svarstę berei-kalinga klausimą, tai laiką ir tas įiegas sunaudotume aukų rinkimui, kad Amerikos lietuvių auka nu-skriaustajai Lietuvai būtų kuodi-desnė, tai pasielgtume taip, kaip lietuviams, žmonėms, ir Suv. Val-stijų piliečiams pridera elgtis.

Kokios šelpimo draugijos veikia Lietuvoje. Įvykus dar nepasibaigusiai suirutei kratos veikime, ilgą laiką negalima buvo pasakyti, kaip ištikrųjų dalykai stovi Lietuvoje su šelpimu nukentėjusiųjų nuo ka-rės. Tik tai tiek žinojome, kad te-nai atskytos sriovės karės kan-kinų šelpimo klausime nesutiko tarp savęs ir įsteigė keletą atskyrų draugijų. Sriovių kova, iškilusi Lietuvoje, šiek-tiek persimetė ir į Amerikos lietuvių laikraščią, kame tilpo keletas rašinių dėl šio rasi-susikirtimo Lietuvoje. Tie raši-niai išėjo iš po plunksnos žmonių, priklausančių prie vienos arba ki-tos tenyškių sriovių, ir todėl var-gu galima buvo tikėtis, kad prie-

LIETUVIAI! REMKITE LIETUVOS GELBĖJIMO IR AUTONOMIJOS FONDA.

Aukus siųskite šiokiu būdu: Money Orderis, Cekius ir t.t. išrašykite vardu T. Paukščio Pittston, Pa., ir pa-siųskite J. O. Širvydui, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

šingoji pusė būtų nušviesta bea-liskai.

Todėl Amerikos lietuvių, žino-dami apie pasiskirstymą Lietuvoje, neturėjo kiek smulkesnių žinių apie tai viską. Dabar po truputį viskas pradeda aiškintis.

Viena tų draugijų yra „Lietu-vo“ skaitytojams jau pažįstama—„Lietuvių Draugija Nukentėju-siems Dėl Karės Šelpiti.“ Jinai vei-ka visoje Didžiojoje Lietuvoje, kame visose trijose gubernijose: Vilniaus, Kauno ir Suvalkų turi pristeigusi visą eilę savo skyrių.

Kita draugija yra „Draugija Maitinimo ir Gydyimo Pagelbai Teikti Lietuvoje.“ Čia spiečiasi lietuvių, rusų, lenkai, žydai ir baltgudžiai. Jinai taipogi turi savo skyrių įvairiose Lietuvos da-lyse.

Abi šios draugijos gauna pašel-pos iš rusiškų, valdiškųjų ir vi-suomeninių organizacijų.

Apart šių dviejų draugijų yra dar trečia—tai Prūsų lietuviams-belaiviams šelpiti. Rusai, įsiver-žę per rubėžių Prūsų Lietuvon, ga-beno iš ten į Rusiją žmones kaip karės belaisvius. Dabar didelis skaitlius Prūsų lietuvių yra apgyvendinta Rusijos gilumėje. Sulgy-istatų, valdžia turėtų mokėti po 9 kap. į dieną tiems belaisviams šelpiti. Suprantamas dalykas, to-joki būdu negali užtekti, bet, sprendžiant iš pasirodžiusių pačių belaisvių skundų, nei valdžios nu-statytoti mokestis nėra laiku iš-duodama. Belaisviams tai prisie-ina kėsti didžiausią vargą. Šiais nelaimingaisiais ir rupinasi minė-toji trečioji draugija.

Apart šių visų draugijų, pačiame Vilniuje yra prieiglaudų Suvalk-jos pabėgėliams šelpiti.

Sprendžiant apie visų trijų drau-gijų reikimą, mes norime pasaky-ti, kad visos jos yra geros ir visos remtinos. Visos jos dirba vienam ir tam pačiam tikslui: mažinti tą nelaimės jurg, kurią atnešė karė. Išsikirstyta buvo, kaip ir pas Amerikos lietuvių, ne dėlė tikslo skirtumo, bet dėlė politiškių prie-žasčių. Bet, atkartojame, visų tų draugijų darbas yra naudingas ir reikalingas nelaimingajai Lietuvai.

Lietuviai Australijoje.

Abelno Žinios.

Australija yra mažiausi iš visų žemės kontinentų (didžiųjų saus-žemių), gulinti į pietryčius nuo Azijos. Jinai stulynus su kitais kontinentais, greičiau galima būtų pavadinti sala, negu kontinentu. Jos plotas užima mažiau negu 3 milijonus kv. angliškių mylių (vien Rusijos dalis, gulinti Europoje, už-ima suvirš 2 milijonu kv. angliš-kių mylių; visa Rusijos valstija, priskaitant Siberiją, yra daug di-desnė už Australiją). Kai-kas jį vadina „didžiausia sala ir ma-žiausiu kontinentu.“

Australija yra skaitoma vten-usiausiųjų sausžemių. Dar tais laikais, kuomet milžiniški Europos ir Azijos plotai buvo vandens ap-temti, Australija buvo sausą. Jo-sios gyvuliai ir augmenys yra išsi-vystę į keistas formas, kokių nie-kur kitur neįtikima.

Gyventojai daugiausia yra an-gliškos kilmės. Pirmieji Australi-jos gyventojai mažinasi savo skait-ke, kaip ir Amerikos indijonai. Manoma, kad pirmųjų tenyškių gyventojų skaitlius gali siekti apie 180,000. Chiniečių gali išsivo būti apie 30,000. Yra dar keliolika tūkstančių juodspalių, atvykusių iš kitur ir čia apsigyvenusių. Su-lyg 1906 m. surašo, Australijoje galėjo būti apie 4,120,000 gyven-tojų, nepriskaitant tenyškių pir-mųjų gyventojų. Gyventojų skait-lius nuolat auga, bet augimas yra daugiau natūralis negu kad paci-nas iš ateivių, t. y. skaitlius gyventojų didėja ne dėlė ateivių, bet dėlė didesnio gimimų negu mirčių skaitliaus. Nuo 1891 m. ateivių Australijon yra labai ma-žai.

Visa Australija priguli Anglijai ir yra išskirstyta į penkias dalis, arba provincijas: New South Wales (Naujoji Pietinė Valija),

Šokių muzikos leidinys. Neuz-ilgo Chicagoje žada pasirodyti iš-spandos šokių leidinys, kuriame tilps ir lietuviškųjų liaudies so-kių. Šokių muziką sutvarkė ir rinkinėli išleidžia p. P. Sarpalis, Chicagos lietuvis-muzikas.

Naujas laikraštis. Skotijoje, sulgy pranešimų, įkurta naujas lie-tuvių laikraštis „Social-demokra-tas.“ Laikraščio vieta—Bellshill.

Aukų siuntimo sutvarkyme. Dėlė aukų siuntimo Lietuvos laik-raščiose buvo gan daug rašyta. Tarp kitų pasirodžiusių nuomonių, socialistai pradėjo agituoti, kad aukos būtų siunčiamos per socia-listams „žinomas ypatas.“ Apie tą socialistų sumanymą „Lietuvoje“ buvo rašyta. Prie to vėl grįžta „V. L.“ pračius savaitės numerį rašydama:

„Apie šitą, gerai pagalvojus, kiekvienas iš mūsų sutiks, kad vi-suomeniškos aukos siųsti privatiš-kos ypatos yra neįsitinga, pavojinga ir visai negalima. Dug geriau siųsti draugijoms, kurios formaliskai įsisteigė ir kurias val-džia kontroliuoja bei visuomenė jų veikimą kiekvieną žingsnį mato. Dug geriau užsistiekti draugijai, kuri susideda iš kelių šimtų žmo-nių, daro savo susirinkimus, iš-duoda dažnai viešas apyskaitas ir vienį kitus kontroliuoja ir nuo klaidų prilaiko.“

„Jeigu mūsų socialistai ištikrųjų minslina pradėti aukas siuntinėti per savo „žinomas ypatas“ tai mūsų visuomenė laikas apsižiūrėti, kur jos sudėti centai nueis. Anaip-ina mes nenorime kludyti mūsų kairiesiems broliams aukų rinki-mo darbe. Tegul darbuojasi nu-kentėjusiųjų mūsų brolių labui. Bet visuomenė turi tiesą pačius socia-listus prižiūrėti, kad jie per „re-voliucioniską“ karščiavimą, ne-numeitų klaidose labai per toli, kad net pakenktų Lietuvos nukentė-jusiems žmonėms. Socialistai seime neprileido Tautos Tarybos sutver-ti, neprileido mūsų didžiųjų or-ganizacijų, kad jų aukas kontroliuo-tų. Jie pasilikio be jokios kontro-lės. Vienok, jeigu jie su aukomis pradės savotiškai elgtis, laužydami visokių nutarimus, tai pati visuo-menė kokių nors būdu turėtų juos sukontroliuoti.“

Victoria, Queensland, Pietinė Aus-tralija ir vakarinė Australija. Iš-jų skaitlingiausiai apgyventa yra Naujoji Pietinė Valija.

Miestų, kurie būtų apgyventi daugiau negu 100,000 gyventojų, Australijoje išsivo yra keturi. Miestas Sydney yra didžiausiu. Jene tai ir yra apsigyvenęs bure-lis lietuvių, apie kurį rašoma že-miaus telpiančiame straipsnyje.

Miestas Sydney, N. S. W., yra didžiausiu Naujos Pietinės Va-lijos ir podraug viso Australi-jos miestų. Tai yra centras pra-nešimo ir prekybos su kitomis val-tomis. Miestas Sydney turi 629,503 gyventojų ir guli gražioje vie-toje, vadinamoje „Port Jackson“, prie Tasmaniškių jurių.

Kad lietuvių ir čionai būtų—apie tai lietuvių visuomenė ir „Lietuvos“ skaitytojai mažai ką gali būti gir-dėti. Šiam straipsnyje paduo-siu pluoštelį žinių apie vietos lie-tuvių gyvenimą.

Abelnai, teisinga Sydney'o lie-tuvių skaitinę būtų sunku nustaty-ti. Kiek žinoma, apsigyvenusių lie-tuvių Sydney'uje yra: 9 vyrai (4 vedę, vienas našlys), keturios moteris (trys svetimtautės su lie-tuviais vedė), dvi lietuvaitės (viena atvažiavus iš Anglijos, kita čion gimus); vaikų šeši.

Pirmų lietuvių čion pributa dar 1887 metais. Pirmais ateiviais bu-vo 3 vyrai, viena moteris ir vienas vaikas, iš kurių du vyrai paskui iš-bėžė atgal į Londoną, Anglijoje. Iš pirmiausių atvykusių lie-tuvių gyvena čia Jonas Mickeviči-ja ir jo du sūnūs. Jonas Mickeviči-ja paeina iš Suvalkų gubernijos, Kra-polio valsčiaus, Kalvarijos pa-rties, Suvalkų gub., Jisai, pagyve-nęs Australijoje dešimt metų, pa-

laidojo savo žmonią, kuri buvo pir-ma lietuvi, atkankiusi toliau Aus-tralijos žemele. Po jos liko vyras su dviem sūnais ir dviem dukte-rimis. Vienas sūnus dabar užima puikią vietą daržvių prekyboje. Patsai Mickevičius, vietos lietuvių „patriarka“, per suvirš 23 metus Australijoje gyvendamas, nesitiko nei vieno lietuvi ir, pats nemo-kėdamas rasto, nieko nežinojo apie savo gimdytojus ir gimines, Lie-tuvoje likusius.

Kitais, senai čia gyvenančiais lie-tuviais galima paskaityti Stanislova Urnezių, kuris apie 10 metų gyve-na Sydney'uje. Jis pribuvo iš Mandžiurijos. Pačina iš Raseinių, Kauno gub.

Kiti visi čionyškiai lietuvių pribuvo iš Anglijos ir Skotijos. Su laiku tikimasi susilaukti daugiau lietuvių į čia atkeliaujant. Atvyki-nas dabar yra prarankesnis negu vėliaus, nes dabar darbininkų čia stokuoja ir todėl gyvenimo išlygos yra geresnės negu kituose kraš-tuose.

Abelnai paėmus, vietos lietuvių užsilauko gražiai, negirtuokliauja, mėgsta atsilankyti vienas pas kitą, draugiskai pakalbėti apie praeitį ir dabartinį gyvenimą. Kiekvienas neužmiršta Lietuvos ir linki jai kuogreičiausio atsivavimo ir atsi-nejimo ant kųjų po dabartinės bai-sios nelaimės.

Patarlė sako: „Ant vietos ir ak-muo apsamanoja.“ Taip ir su čio-nyškiais lietuviams. Jų skaiti-nis, kaip matėme, nedidelis. Ta-čiaus šėsi iš jų turi savo locnos nejudamos nuosavybės: keturi loc-nus namus ir du gabalą žemės.

Turtigiausiu tarpe vietos lie-tuvių bene bus augščiau minėtasi J. Mickevičia. Žmogus sunkiu darbu pasiekė to, kad dabar turi vidurję miesto savo locną namą.

Lietuviai atvyko į Australiją, kaip ir visi kiti ateiviai, įsiekanti sau laimės, t. y. kaip stovi, taip brangus; vadinasi visu turtu buvo dešimts pirštų, ir pasiryžimas pra-simusti sau taką geresnėn ateitin. Dabar visi jie yra daug-maz prasi-gyvenę. Nors kai kurie neturi ne-mudinamos nuosavybės, kaip tai na-mų ir t.t., tai nors pinigų turi ban-kose pluoštą pasidėję.

Kaslink lietuvių užsiėmimo, tai daugiausia jų dirba prie rubų siu-vimo, vadinasi kraujuojauja. Išskiriant minėtus Mickevičius, visi dirba pas kitus; uždarbis yra geras. Sulgy žinoma, Australijoje siuvėjo alga už savaitę (tai yra 48 valandas) turi būti nemažesnė kaip 3 sv. sterlingų (\$14.75). Mažiau negalima uždirbti, ir darbdavis, ku-ris mažiau norėtų mokėti, būtų teismo nubaustas.

Tris svarai sterlingų yra žemiau-sia mokesis. Siuvėjai, tarp kurių čia yra tris lietuviai ir viena lie-tuvi, prie vyriškų drabužių dirbdami, uždirba 3 sv. sterl. ir 10 šil. (1 sv. sterl.—apie \$5.00; 1 šil.—apie 25 centai) ir daugiau. Prie megstinių drabužių už tą patį laiką gaunama keturis sv. sterlingų. Dirbant nuo štukų, galima uždirbti iki 6 sv. sterlingų (\$30) ir 48 valandas. Stafiorij algos yra 3 sv. ir 15 šil. Čia yra du lietuvių staliariai.

Iš augščiaus parodytų mokesčių skaitytojas galėtų manyti, kad už-darbiai yra puikūs. Teisybė, mo-kestis sulyginamai nėra mažas. Vienok čia pat reikia pasakyti, kad ir gyvenimo išlaidos yra truputį didesnės negu kitur. Tačiau, ap-lamai imant, reikia pasakyti, kad pragyvenimas nėra daug branges-nis negu, pvzd., Anglijoje arba Skotijoje. Viena, kas čia ištikrųjų labai brangu, tai namų randos. Ta aplinkybė čia pribuvusius lie-tuvius pastumia kuogreičiaus įgyti savo namą ir pasiluosuoti nuo di-delių randų.

Abelnai imant, lietuvių čia ne-blogai gyvena. Pareina į čia „Lie-tuva“, vienas laikraštis iš Skotijos ir užsirašyta laikraščiai iš tėvynės Lietuvos. Vietos lietuviams mėgsta skaitymą ir apreiškia norą šviestis. Ko nors stambesnio tačiau negali-me nuveikti, nes, kaip jau minėta, mūsų čia yra mažas skaitlius. Ra-si, kuomet padidės Sydney'aus lie-tuvių kolonija, tai galima bus pra-dėti veikti ką nors platesniu mastu. Baigiant šį raštelį, reikėtų dar pa-minėti apie čionyškį orą, kuris dauginat kuom skiriasi nuo oro Lietu-voje. Oras čia, abelnai paėmus, yra šiltas. Žiemos laiku termo-metras vidutiniškai rodo apie 50 laipsnių pagal Fahrenheitą (reikš-ka, kaip Lietuvoje pavasario me-tu). Vasara nėra karšta. Vidu-tiniška vasaros temperatūra siekia

75 laipsnių pagal Fahrenheitą. Ka-lėdų ir naujų metų laiku tempera-tūra siekia iki 90 laipsnių; nak-ties laiku pasitaiko šalnos. Tam-tikri žiemos mėnesiai pasizymi di-deliu lietingumu, taipgi reikia pri-minti, kad Australijoje žiema iš-vasara stovi, taip sakant, atbulai sulyginant su Lietuva, Anglija ar-ba Suv. Valstijomis Amerikoje. Kuomet Lietuvoje vasara—birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiai—tai čionais žiema, vėsiausias oras; o apie Kalėdas ir Naujus Metus patį šiluma.

Lietuvių Koloni-zacijos Klausime.

„Lais. Mintis“ (No. 58) skyriu-je „Spauda ir Gyvenimas“ pajū-dina Amerikos lietuvių spaudą, jos dabartinį veikimą ir užduotis. Da-bartinį veikimą „L. M.“ pavadina „užburtuoju ratu“ ir ragina, kad spauda išliptų iš „užburto rato.“

Straipsnyje išskaitoma čia elia užduočių mūsų spaudai ir visuo-menės veikėjams. Tarp išskaity-tųjų užduočių pirmoje vietoje stovi kolonizacijos klausimas.

Reikia pilnai sutikti su „L. M.“ ir pripažinti, kad mūsų spauda ne-sirupina kolonizacijos klausimu ir kitais gana svarbiais reikalais.

Mūsų visuomenės veikėjai ne-užkreipia į kolonizacijos klausimą jokios domos. Mūsų laikraščiai pil-nai įvairių apgarsinimų apie ukes, visur pilna įvairios rusijos agentų, kurie važinėdami net ir prakalbas rengia. Gi iš mūsų visuomenės vei-kėjų negirdėt nei žodelio dėlė to, kuo užduočių mūsų spaudai ir visuo-menės veikėjams. Tarp išskaity-tųjų užduočių pirmoje vietoje stovi kolonizacijos klausimas.

Reikia pilnai sutikti su „L. M.“ ir pripažinti, kad mūsų spauda ne-sirupina kolonizacijos klausimu ir kitais gana svarbiais reikalais. Mūsų visuomenės veikėjai ne-užkreipia į kolonizacijos klausimą jokios domos. Mūsų laikraščiai pil-nai įvairių apgarsinimų apie ukes, visur pilna įvairios rusijos agentų, kurie važinėdami net ir prakalbas rengia. Gi iš mūsų visuomenės vei-kėjų negirdėt nei žodelio dėlė to, kuo užduočių mūsų spaudai ir visuo-menės veikėjams. Tarp išskaity-tųjų užduočių pirmoje vietoje stovi kolonizacijos klausimas.

Visoki agentai iš kolonizacijos daro sau gerą pelną ir randa gana plačią dirvą tarp Amerikos lietuvių. Kai-kas sako, taip yra, nesą lietuvių tamsūs. Girdi, esant lietuviams ant augstesnio apšvie-to laipsnio, sunkiau būtų ir tiems agentams. Man rodosi, kad tikro-ji priežastis yra tame, kad lietuviai žingiedauja kolonizaciją. Lietu-viai myli žemdirbystę, jina jiems yra brangi. Atvykę gi į šią šalį, jie liekasi atskirti nuo prigimtojo ir mėgiamojo savo užsiėmimo. Lietuvius trokšta grįžti atgal prie žemės, jįsai be jos nesijaučia savo vietoje. Vienok būdu, kuriais ga-lėtų vėl apsigyventi ant ukės, lie-tuviai čia nežino. Jįsai stverias pirmos progos, kuria dažnai buva agentas, įsiekantis sau pelno ir vi-sai nepaisantis, ar lietuvis už su-teiktą agentui pelną turės atsakan-tį atlyginimą, tai yra ar ir kostu-meriui—lietuviui bus gerai ant nu-pirkto ukės. Todėl ir atsitaike nepasiekimui naujims lietuviams,—farmeriams.

Lietuvių ukininkų šioje šalyje jau yra šioks-toks, nors ir mažas skaitlius. Vieni iš jų gyvena ge-riau, antri—blogiau. Lietuviai ukininkai, kuriems einasi geriau, suvok ukes įgią, maž-dang susi-pažinę su amerikoniškais ukės ve-dimo būdais. Jie, gyvenimo bangų pagauti, patenka pas amerikonus ukininkus dirbti. Pabuvę keletą metų prie darbo, apsižinę su šios šalies žemdirbyste ir tuom pačiu laiku susitaupę kiek skatiko, jie pasistengia įgyti nuosavą ukę ir lieta ukininkais. Suprantama, jie žino, kaip vesti čia ukę. Todėl to-ki ukininkai gali išlaikyti ameri-kuo konkurenciją ir pasekmingai gyventi. O antrieji, daugiausia agentų atviloti ir neapsipažinę su šios šalies žemdirbyste, sukiša agen-ti sunkiai uždirbtus skatikus ir patiria didžiausią vargą, kol pama-tu koki gera. Kartais gi jie palie-ka vargo aukoms ant visados.

Jeigu kolonizacijos reikalai būtų apkalbami plačiau spaudoje. Jei-gu Amerikos lietuvių visuomenė būtų plačiai informuojama koloni-zacijos reikaluose: jeigu lietuvis, pirkdamas ukę, iškalno gerai žino-ti, kokia yra ta apelinė, kurioje skaitymą ir apreiškia norą šviestis. Ko nors stambesnio tačiau negali-me nuveikti, nes, kaip jau minėta, mūsų čia yra mažas skaitlius. Ra-si, kuomet padidės Sydney'aus lie-tuvių kolonija, tai galima bus pra-dėti veikti ką nors platesniu mastu. Baigiant šį raštelį, reikėtų dar pa-minėti apie čionyškį orą, kuris dauginat kuom skiriasi nuo oro Lietu-voje. Oras čia, abelnai paėmus, yra šiltas. Žiemos laiku termo-metras vidutiniškai rodo apie 50 laipsnių pagal Fahrenheitą (reikš-ka, kaip Lietuvoje pavasario me-tu). Vasara nėra karšta. Vidu-tiniška vasaros temperatūra siekia

75 laipsnių pagal Fahrenheitą. Ka-lėdų ir naujų metų laiku tempera-tūra siekia iki 90 laipsnių; nak-ties laiku pasitaiko šalnos. Tam-tikri žiemos mėnesiai pasizymi di-deliu lietingumu, taipgi reikia pri-minti, kad Australijoje žiema iš-vasara stovi, taip sakant, atbulai sulyginant su Lietuva, Anglija ar-ba Suv. Valstijomis Amerikoje. Kuomet Lietuvoje vasara—birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiai—tai čionais žiema, vėsiausias oras; o apie Kalėdas ir Naujus Metus patį šiluma.

liu, ir rastumės sau linksnesnį ir sveikesnį gyvenimą.

Rods, nesunku būtų lietuviams geriau susipažinti su šios šalies augstai išvystyta žemdirbyste. Pra-džioje, kol neturime ukinių drau-gijų, lietuvių agronomų, žemdir-bystei pasvęstų laikraščių, lietuvių supažinimui čionyškios žemdir-bystės sąlygomis galėtų prigibėti lietuviai ukininkai per dabar esančius mūsų laikraščius. Jeigu gi bus rupinamasi kolonizacijos reikalais ir jie bus pasekmingai pirmyn varomi, tai, laikui bėgant, susilauksime žemdirbystės pasvęstų savo laikraščių, draugijų ir agro-nomų.

Kol to viso stoka, tai dabartinės spaudos ir visuomenės veikėjų šventa pareiga yra apkalbėti koloni-zacijos klausimą ir užinteresuoti ypač tuos lietuvis, kurie jau gyvena ant ukų ir užsima žemdir-byste, kad jie išreikštų savo nuo-mones ir prityrimą lietuviams, žin-gėdaujantiems ukėmis.

Tik reikia trūso ir darbo, o su-silauksime gražių vaisių. Atsi-liepkit ir kiti, kas kokią naomęg turite kolonizacijos klausime.

Stasis.

ANGLIŲ PRODUKCIJA IR SUNAUDOJIMAS.

Anglis, tai viena iš svarbiau-sių gamtos suteiktų žmonių me-džiagų, nes be jų žmonija apsiei-kti negali. Be aukso, deimantų, sidabro ir brangių akmenėlių žmogus gali apsieiti. Ne visos turtingiausios tautos turi aukso kasyklas, o ne visos turinės aukso kasyklas priguli prie turtingų. Francuzija aukso produ-kuoja mažai, o bet gi francuzai priguli prie turtingiausių žemės tautų, jie rupina aukso jo netu-rintiems. Už tai Rusija turi auks-o ir sidabro kasyklas, o bet gi rusai yra beveik vargingiausia tau-ta Europoj. Anglij yra kur-kas svarbesnė už aukso medžiaga ci-vilizuotų tautų gyvenime. Vi-suose kraštuose, kur produkuoja ma daugiausia anglių, ten ir suteikianti žmonėms turtus pra-monė stovi augstai. Be anglių pramonė būtų negali.

Daugiausia anglių produkuoja Suvienytos Valstijos Šiaurinės Amerikos. 1910 m. Amerikoj iš-produkuota 447,400,000 tonų anglių. Ber namie sunaudojama 434,875,000 tonų, tai išgabenuimū svetur lieka mažai, nes vos apie 13 milijonų tonų. Anglija tuose metuose išprodukuo 264,430,000 tonų, o pati sunaudojo 179,990,000 tonų. Vokietijoj išprodukuo-ta anglių 150,370,000 tonų, o namie sunaudota 130,230,000 tonų. Francuzija išprodukuo 37,255,000, bet ji anglių kasmetai reik-a-lauja pati 54,860,000 tonų, tai namie išprodukuotų neužtenka, ji turi iš svetur parsigabenti. Bel-gija produkuoja anglių 25,530,000 tonų, o pati sunaudoja 23,850,000 tonų. Ant savo gyventojų skaiti-liaus daugiausia anglių produ-kuoja Anglija: Anglijoj išprodu-kuotų anglių ant kiekvieno gy-ventojto išpuola 6 tonai, Suvie-nytose Valstijose 5 tonai, Belgi-joj 3 tonai, Vokietijoj 2 tonai, o Francuzijoj 1 tonas.

šyrai kuopon. Susirinkimo pradžia 2 val. popietį.

22 kp. Valdyba.

Liet. Regal Kliubo Vakarai. Nedėlio, balandžio 11 dieną, atsibuvo Liet. Regal Kliubo vakarai. Šiuose vakaruose dalyvavo apie 200. Kaip paprastai, taip ir šį kartą, vakarai prasidėjo dainavimu ir puikiai praleido vakarą. Pastebėtina tik tai vienas dalykas: didelis amerikiečių dainų, kurie angliškai patys... nemoka gerai kalbėti. Kam gi daryti niekuom nekaltą anglų kalbą? O antra vertus, lietuviams savame būrelyje prigimti kalba, rodis, geriau... ir ji nebologai skambėtų.

Vienas iš buvusių.

Ristynės. Šios savaitės utarainė sv. Jurgio parapijos sveikatinėje buvo ristynės, kuriose dalyvavo visa eilė gerai žinomų lietuvių ristikų, tarp kitų ir Chicago svetyr-ristikas P. Žilinskas. Ristynių teisėjų buvo p. Bala-dinskas, taipogi ristikas.

Pirmoje poroje—P. Katausko ir J. Bukal—laimėjo Katauskas, paguldymas savo priešą pirmą kartą į 20 min., antrą kartą į 10 min. Katauskas, kuris žinomas kaip puikio budo ristikas, gerai pajaukino publiką, darydamas visokių "trikų" su savo priešu.

Antroje poroje—lietuvis J. Majoras ir lenkas B. Stefanskis—turėjo apribotą laiką—30 min. Ristynės įvyko be didelių lygių. Abiejų ristikų "menadžeriai" pažadėjo dėti po \$100.00 laizbų, kad savas ristikas laimės. Ristynės bus kuomet nors vėliaus.

P. Žilinskas turėjo risti su serbų sunkios svaros čempionu P. Petrovič. Neatvykus serbui, Žilinskas rito su airiu ristikiu, vadinamu "Airy Tigru". Pirmą kartą Žilinskas paguldė airį į 11 minutų, antrą kartą į 4 minutes. Šiose ristynėse Žilinskas sustiprino tą garbę, kurią chigagiečiai suteikė jame pirmose ristynėse, aciu jo mokinimui laike ristynių daryti "spokus" iš savo priešų. Žilinskas savo "štukomis" publiką labai įjuokino.

Parodžius drutuoliui P. Norlui eilę visokių gudrių ir didelių jėgų reikalaujančių "trikų", buvo jo, Norkaus, ir Bancevičiaus ristynės greko-romanišku būdu. Abiejais atvejais laimėjo Bancevičia. Laimėjo jisai tikrai su dideliu vargu.

Bancevičius pasižadėjo eiti risti su Žilinsku, kuris, apatį jai parodyto ristynėse vikrumo ir sugebėjimo, yra daug sunkesnis už Bancevičių ir priklauso prie visų kitiškų ristikų kliasos.

Dar apie dienei vaikų prieglaudą. Prie praėjusio "Lietuvos" numeryje tilpusio straipsnelio, kuriam aprašoma apie steigiamąją salę "Fellowship House" dienei vaikų prieglaudą, kame moteris, dirbantioms dienomis, galės palikti savo mažus kūdikius, nesibijodamos galimų nelaimių su jais, reikia dar pridėti, kad lietuvis, kurios steigiamąją prieglaudą įdomiausia, plačiau informacijai gali gauti, jeigu kreipsis prie prieglaudos draugijos rastišinės, ponios Marės Damijonaitienės, 907 W. 33rd st., arba prie ponios J. Zimontienės, 3252 So. Halsted st. Angliškai kalbančios gali informaciją gauti taipogi pas Mrs. A. Davis, 831 W. 33rd pl.

Kiekvienas supranta, kaip svarbu yra turėti prieglaudą, kame neturtingos ir darban einančios moteris galėtų palikti savo mažamečius kūdikius. Prieglaudos įsteigimas nemažai lėšų, o šis šaltinis yra dalyko svarbią suprantanti žmonių duosnumas. Tikimasi, kad bus atsiųsta į tai ir pradėtas darbas bus nuosirdinai lietuvių paremtas.

Susitvėrusi SLA moterų kuopa žada prieglaudą rūpintis. Tikimasi, kad jai talkon ateis ir kitos draugijos bei pavienės ypatos.

Marė.

Nuo 18-tos gatvės. Vietinio Liet. Viešo Knygyno susirinkime vakaro rengimo komitetas pranešė, kad rengiamas Knygyno vakaras atsibūs nedėlioje, balandžio 18 d., 2 val. po piet. Stanford Park'o sveikatinėje, prie 14th st. ir Union ave.; įžanga uždėta. Vakare yra pasisąžadėję kalbėti du įvairių sri-

vių žmonės. Programė žada dalyvauti gerai žinomas chigagiečius: tenoras, p. F. A. Jakutis; manolius turėti taipogi būrėlių deklamatorių. Iš komiteto pranešimo galima spręsti, kad rengiamasai vakaras bus toks, kokių šioje apie-inkėje iki šiol nebuvo. Vakaras yra agitatyviskas, Liet. V. Knygyno nandai.

A. Booben.

Lietuvių Liuteronų bažnyčios pašventinimas. Balandžio 18 d. atsibūs žono lietuvių liuteronų parapijos nepamainyto Augsburgio išpažinimo bažnyčios pašventinimas. Bažnyčia yra prie Emerald ave., tarp 35-tos ir 36-tos gatvių. Pašventinimo žveigos rengiama iškilmingos ir bus laikomos keturiolios kalbos: lietuvių, latvių, vokiečių ir anglų. Lietuvių ir latvių pamaldų pradžia 10 val. ryto, vokiečių—3 val. dienos ir anglų—7.30 val. vakare.

Visai eilei Chicago lietuvių išsiųsta pakvietimai dalyvauti iškil-mėje.

Lietuvių liuteronų parapija gyvuoja Chicagoje jau senai: ji-nai sutverta gruodžio 4 d. 1910 m. Kiek teko girdėti, parapijai klotasi gerai.

R.

West Side jaunimas. Apie jaunimą iš West Side veik nieko negirdėti, tartum jo čionai nebūtų. Ištikrųjų gi čia jaunimo, ir jaunimo gražus, yra apščiui; tik galia, kad nevisi susispietę į vieną būrį. Pažymėtina dalis yra susispietusi prie TMD. 28 kuopos, ypač rinktas jaunimas yra susibūręs prie tos kuopos dramatiško skyriaus. Iki šiol sulgys savo užbrėžto tikslo darbavosi, vien tik suvaidindami pagal savo galės vieną kitą teatrališką veiklą. Artinantis pavasariui ir karštos vasaros dienoms, veikimas paprastai sumažėja. Bet šis jaunimo būrelis, kaip pasirodo, nemano savo jaunų spēkų apieiti, kad jos voratink-liams užtektų. Štai susirinkime, laikyme balandžio 9 d., karštai tartasi, kaip naudingiau būtų praleisti vasaros metą. Visi sutiko, kad gera yra tarp savęs turėti stiprių ryšių, laikyti susirinkimus kas ant-savo "štukomis" publiką labai įjuokino.

Parodžius drutuoliui P. Norlui eilę visokių gudrių ir didelių jėgų reikalaujančių "trikų", buvo jo, Norkaus, ir Bancevičiaus ristynės greko-romanišku būdu. Abiejais atvejais laimėjo Bancevičia. Laimėjo jisai tikrai su dideliu vargu.

Esulapas.

Lietuviškos knygos viešo knygyne skyruije. Miesto knygyne skyruije, esančiame Stanford Park'e, dabar yra lietuviškų knygų, kuriomis knygyno skaitytojai gali naudotis uždėta. Knygos gali būti nesamos ir namo, išpildžius paprastos miesto knygyno taisykles.

Rinkimų išlaidos. Praėjusi savaitė buvusių Chicago majoro rinkimų išlaidos, sulgys apskait-lavimui, išneša suvis \$1,250,000. "Sweitzer" išlaidos yra \$500,000, įsitrinkto majoro Thompson'o—\$300,000.

JUOKELIAI

FINIS BRITANNIAE!

(Glas Anglijai).

— Galas Anglijai,—taip tarė Viljams Antrasis, ciesaorus Vokietijos—taigi jau turiu po kojomis visus byftekstmanus nuo Plymouth'o iki Ordiney'o ir nuo Middlesborough'o iki Liverpool'o (miestai keturiuose Anglijos kraštuose).

— O, Jūs dideybė—atsakė jam admiralas Tirpitz, vokiečių laivyno vadas—ne tikai Hindenburgas yra genijumi, aš taipogi.

— Žinau, mielas Tirpitzkau, žinau! Gausi ir tu mėsalo bulavą. Tat, atkartok tikrai man dar sykį visą tavo planą užpuolimo ant puikaus Albijono (vadinasi Anglijos).

— Paribime 100,000 aeroplanių, 50,000 Zeppelinų ir 10,000 povandeninių laivų. Ant aeroplanių sėda po keturis kareivius, į kiekvieną Zeppeliną telpa po dvidešimt kareivių, kas sudaro įviso vieną milijoną keturis šimtus tukstančių vyrų. Kiekvienas kareivis turi po šautuvą ir tukstantį patronų.

— Genijaiščiui, Tirpitzkau, genijaiščiui! Gausi ne vieną, bet dvi bulavas!

— Vieną dieną, rytinyje, penk-rą valandą, apstatai dešimčių tukstančių povandeninių laivų visą Angliją aplink, laivas nuo laivo penkiuose metuose atstu. Pusę valandos potam mūsų orinė flotilija pasikelia oran ir apie šeštą valandą nusileidžia Anglijoje! Septintą gi valandą, mes užimame Londoną.

— Tirpitz! Nepamiršk apie Britaniską Muzėjų!

— Jo augštybė sosto įpėdinis save ir savo pulką jau paaukavo dėl to svarbaus strategiško punkto... Apie dešimtą ar vienuoliktą valandą visa Anglija nuo galo iki galui tampa mūsų nuosavybe, apie dvykštą valandą mūsų kareiviai kuoramiausiai sėdi prie lūnciaus, susidedančio iš rostybo, porterio ir kiaušinių.

— Tirpitz, ne dvi, bet tris gausi bulavas! Tuzina, jeigu panorėsi! Hindenburgas yra asilu, sulygintu su tavimi. O kada gi gali pradėti vykinti tą genijaiščiui sugalvotą užmanymą.

— Štai išskaitliavimas! Galime padirbti per metus tris šimtus aeroplanių, pusę šimto Zeppelinų ir dešimtis povandeninių laivų. Tat reikalingasai aeroplanių skaitlius bus gatavas už 333 metų, zeppelinų—už 1000 metų, o povandeninių laivų—už 10,000 metų. Jūsų didenybė ir aš, turbūt, nesulauksime vaisiaus to didžio ir genijaiščiuko mūsų užmanymo, bet nepri-valome nulišti, nes mūsų bičiulis ir talkininkas, Franciskus Juozapas, be abejonės dar mažiau vilties turi sulaukti to laiko. Ir štai 11,115 metais Anglijos karalių rūmuose griausmingu balsu vokiečiai sušuks: "Finis Britanniae!"

Finis.

KAD UŽTEKTŲ.

Ukininkas, tėvas dvylikos vaikų, vieną naktį supo mažiausį vaiką.

— Jonai,—moteris prašeko,—tas lopysys visai nusivėjęs, aš bijau, kad jis nesubyrėtų.

— Taip, jau turi būt nudėvėtas.—Ukininkas atsakė ir, išėmęs iš kišenius dešimtį doliarų, padavė pačiai. — Kada nuvažiuosi miestan, nupirk naują, gerą, kad užtektų.

NEMOKA SUDET.

Kada motina nunešė kralkams est, nusistebėjo iš tokio neduorumo savo vaiko, podragai jai pagailo biedno kralko. Jos Kezelis, pagavęs kralką už jo ilgų ausų, purtė biedną ir sukavė:—Du pliusas du? Sakau, du pliusas du? Arba tris pliusas tris? Tris pliusas tris?

— Vaikeli, kam tu žudai gyvulį?

— Kaip jau čia ne,—apvilts vaikas atsakė,—mokytojas šgiend pasakojo, kad kralkai labai greit nokia daugint, o tas štai dar sudėd nemoka.

PER KLAIDĄ.

Stobą kapitonas apžiūrėjo savo rotą, ir čia prieš jį kysojo labai nusisusi žydo kareivio barzdelė.

— Peisk!—kapitonas sušuko, kodėl nemusikūtai barzdos?

— Aš skutau, pone.

— Kaip drįsti man meluoti, apžėlė tu!

— Kaip matote, pone šnaps kapitone,—žydelis baltas aiškinosi,—ten mes buvome devyni, o vėid-o-džio buvo tik mažamazytė šukelė, taigi gali būt, kad aš per klaidą keno kito barzdą nuskutau.

KĄ NORĖJO ŽINOT KATĖ?

Mažas Jonelis—visada klausinėjo apie ką nors.

— Tu geriaus nutilk, arba kas nors atsitiks su tavim,—motina, išvesta iš kantrybės tais klausimais, vieną naktį piktai į vaiką pasakė.

Jonelis nusigando atminęs, kad motina supykę vieną kartą, ir užmušė katę. Ir pakentėjęs tris minutes ilgai nebedarė katę.

— Mama, o ką gi katė norėjo dainuoti?

APSILDE.

Ponią Grigienę papurtė šaltis; ji pažvelgė pro langą, ten sniegas blizgėjo, mėnuolio apšviestas.

— Katrele, tu pasiimk geležinį prosą; šniakt, matyt, bus šalta,—ponia pasakė tarnaitė.

— Gerai, ponia,—Katrele atsakė.

Ant rytojus ponia Grigienė atėjo virtuvėn ir paklausė:

— Na, Katrele, o kaip tau buvo šniakt su prosu?

— Ką tik prieš aušrą apsidžiau

PRAEITIE KUMPIAI.

— Kas man pasakys—davta, mokydamą vaikų šventraščio, užklausė,—kas pasidarė su tomis kiaulėmis, kurios buvo suvartotos piktos dvasios?

Jonukas iš kampo pakėlė ranką.

— Iš jų padarė prakeiktus kumpius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Ten Buves (E. St. Louis, Ill.). Tamisios korespondencija gali sukelti nereikalingą piktumą ir savitarpinio vaidus, bei ginčus laikraštyje. Apribuotuose paties atsitikimo pamėnėjimu sekančiame numeryje.

p. F. A. Pu—kas (Philadelphia, Pa.). Pažiūrėsim. Jeigu Jūs elutės pavyks susitaisyti, patalpinsime vienam sekančiųjų numeriu.

p. P. Kul—kas (Stoughton, Mass.). Jūsų klausimus bus atskaita kiek vėliaus "Pašneklų Kampelyje".

p. T. K. Pau—nis (West Frankfort, Ill.). Apie atsarginius (zapasnus) bus sekančiame "Lietuvos" numeryje.

p. D. B. Prapatas (Madison, Wis.). Bus sekančiame numeryje.

p. F. V. D. (Buenos Aires, Argentina). Aprašymas yra įdomus, bet jis geriau būtų užgavėnių numeriu. Palsime todėl kitų metų užgavėnioms. Aciu.

Apgarsinimai.

STOKA MAISTO.

Tragiškiausia stoka maisto yra tada, kada ar tai viduriai nepriima jo, arba, priėmę, vėl išvemia. Tokis padėjimas reikalauja greičiausios atydos. Mes norėtume rekomenduoti gerai žinomą vidurių išvalinimui toniką, taip vadinamą Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elixirą, kuris viską prašalins iš žmo, kas nepriklauso ten, kaip praštinga medžiaga, kuri užnuodija kraują ir pagimdo ligas kūne. Jis taipgi susiprins virinimo organus, kad jie galės priimti ir suaudot maistą. Ligose, kurias apskunkia užkietėjimas vidurių, nužudimas apetito ir silpnumas, Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elixirą užgėdins. Kaina \$1.00. Aptikose Jos. Triner Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. 3602 1602

Sustingęs kaklas, ar sustingusi nugara turi būt įtrinta su Trinerio Linimentu ir skaudėjimas greit prazus. Labai geras reumatizmui ir neuralgijai. Kaina 25c. ir 50c.; per krasą 35c. ir 60c.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pra.

Pirma bankas plnigus ir moka 3%. Už sudėtos įligns mūsų banko duoda deklų knygute, iš kurios parasyti deklai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsėdimo bankines skrynelės (boxes) po \$250 metams. Parduoda šifortas ir slūdią pinigų į visas svieto dalia.

Bankos Valandos: Pamedėllais, se-reidomis, ketvergalis ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėllomis, utar-ninkais ir penktėllomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

ŽEMĖ LABAI GERA

Pigiai parduoda 80 akrų žemės Lietuvių Kolonijoj Wis. 1½ mylios nuo miesto, ant gerio kelio. Parduoda tik už \$750. Įmokėt \$250. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas

Chas. Zekas & Co.
127 N. Dearborn St., Room 808, Chicago, Ill.

SPECIAL BARGAIN ANT CHICAGO PROPERCIŲ.

Didelis skaitlius. bizniarių ir kampinių lotų geriausiose vietose aplėnkėse naujai budavojamo Crane Co. Fabrio, o taipgi geriausiose vietose, visose kitose Chicago miesto dalyse. Lotai ir namai, didesnis dalys nešanai, parduoda per šį ofisą pigiausiai cash arba ant lengvų išmokėsių. Nupirktus lotus per šį ofisą, galima pasiskolinti visus pinigų, budavojimui namo.

Taipgi daugelis ukų (farmų) su namais, gyvuliais ir visais uikais pas darais, žemės išdirbtos ir neisdirbtos, be namų, ant Chicago ir kituose is dalinose Lietuvių apgyventose Kolonijose po visus Steltus (valstijas) parduoda per šį ofisą pigiausiai. Kiekvienas žiokio pirkti pelningos, (pelna nešančios) properties, už tai pasiskubinkit, nes geros properties greitai parduoda. Šis ofisas nemoka komisių, neturi agentų ir nei jo kitų kasyd del pardavimo aprolo, už tai pirkėjais tuojau paliepti pats visą pelną, pirkdamas pigiausiai ir vienas ofisas Chicagoje tikrai randasi. Negalvok, dėlko juo da vėsta padėsi baltą klausinį, bet eik ir fastok (gaut) tą klausinį, pakol kitas dar nepagavo. Nesiduk savo žudyti per namus begijojančiais mazykūkais agentukais, pasivadiniais savininkais; bet pirk pats stačiai iš Kompanjos.

Atsilankyk ypatingai, arba prisiskys savo vardą, o mes pasiunsiame Tamistai listą propercių, kurios randasi ant pardavimo už pigiausią kainą.

The Chicago Clearing Sales Co.
154 W. Randolph St., Room 24, Chicago, Ill.

AUTOMOBILAI.

Parduoda: Pulkianis Locomobile Limosinas, 6 cilindrių, 50 arklių spēkos, 7 pasazieriams, brangiausio darbo, geriausiam padėjimui, taip kaip naujas. Kaštavo \$6,750, parduoda už \$1,800. Turintis šį automobilį gauna pirmenybę visuose pagrabuose, parodose ir t.t.

Petras Griksas,
37 N. Halsted st., St. James Hotel, Chicago, Ill.

Pajieskau draugu Aleksandro Selbuok, Laipgaliu sodžiaus. Treji metai, kaip Amerikoje. Girdėjau gyvena Chicago, Ill. Taipgi pajieskau Jono Buteno, Antano Melliaus ir Kazimiero Dannaus; jie paima iš Kauno gub., Ezerėnų pav., Rokiskio parap. Meldžiui pranešti kas žinote apie juos, ar patis atsiųskite adresu:

Jurgis Saulis,
Box 48, Towner, N. Dak.

Pajieskau savo brolių Kazimiero ir Martyno Dauksų, Smurgų kaimo, Kuršėnų parap., Šlaulių pav., Kauno gub. Turiu labai svarbų reikalą pas juos. Jie patis, ar kas kitas, meldžiui atsiųskite adresu:

Julis Dauksas,
Box 2713, Johannesburg, Transvaal, South Africa.

Pajieskau Jurgio Shilingio, pirmiau gyvenusio E. St. Louis, Ill., o paskutiniame laike Benton, Ill. Turiu reikalą. Malonėkite pranešti, arba jo paties atsiųskite ant šio adreso:

J. N. Zickzus,
457 Coll ave. E. St. Louis, Ill.

Reikalavimai.

Reikalavame:—merginos ar moteris į Hotelį prie lovų laisymo. Turi mokėti bisk angliskai kalbėti. Darbas visada ir geras mokesnis. Hotelio savininkas lietuvis. adresas:

Petras Griksas,
37 N. Halsted st. St. James Hotel, Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parduoda du planus:—manogyn piano-player'is, Fischer'o išdirbimo, su 88 klavišėmis, \$42.00 dėžė su 51 rytiniu muzikos, apamai po \$1.00 kiekvienas; kaštuoja \$850.00, parduoda už \$525.00. Antras: Kimball pianas, kaštuoja \$300.00, parduoda už \$160.00.

Atsiųskite pas:
P. Sarpalius,
3259 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Tel. Drover 5602.

FARMOS 1915 FARMOS

Dabar laikas pirti farmą Didžiausioj Lietuvių Kolonijoj Wis. ir Mich. Nereikia daug pinigų turėti važiuojant ant farmų gyvent. Mes duodam viską pradžiai gyvenimo ir aprūpinam su darbu. Pirkdamas iš mūsų farmų neturėsi vargo, busi užgėdinti ant visados. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas

Chas Zekas & Co.
127 N. Dearborn St., Room 808, Chicago, Ill.

Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi aukštais ir užpakalij medimis, abu labai pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusį suma lengvomis išlygomis. Atėjęs, ir reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

Ant parandavojimo:—pulkus storus su gyvenimo kambariais. Sale banko ir prie pat lietuviškos bažnyčios—viena yra didelis žmonių perėjimas. Vieti tinka kraukūti, arapanų, apredaly ar čeverių sankrovai, barberiu, laikrodininkui ir kitam biznui. Randa pigi ir garu šildoma. Elektrika, gasas ir maudyne. Jeigu žiokas gerios vietos biznui, tai čia rasi. Atsiųsk pas numeriu 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

ŽEMĖ LABAI GERA

Pigiai parduoda 80 akrų žemės Lietuvių Kolonijoj Wis. 1½ mylios nuo miesto, ant gerio kelio. Parduoda tik už \$750. Įmokėt \$250. Dėl platesnių žinių kreipkitės pas

Chas. Zekas & Co.
127 N. Dearborn St., Room 808, Chicago, Ill.

SPECIAL BARGAIN ANT CHICAGO PROPERCIŲ.

Didelis skaitlius. bizniarių ir kampinių lotų geriausiose vietose aplėnkėse naujai budavojamo Crane Co. Fabrio, o taipgi geriausiose vietose, visose kitose Chicago miesto dalyse. Lotai ir namai, didesnis dalys nešanai, parduoda per šį ofisą pigiausiai cash arba ant lengvų išmokėsių. Nupirktus lotus per šį ofisą, galima pasiskolinti visus pinigų, budavojimui namo.

Taipgi daugelis ukų (farmų) su namais, gyvuliais ir visais uikais pas darais, žemės išdirbtos ir neisdirbtos, be namų, ant Chicago ir kituose is dalinose Lietuvių apgyventose Kolonijose po visus Steltus (valstijas) parduoda per šį ofisą pigiausiai. Kiekvienas žiokio pirkti pelningos, (pelna nešančios) properties, už tai pasiskubinkit, nes geros properties greitai parduoda. Šis ofisas nemoka komisių, neturi agentų ir nei jo kitų kasyd del pardavimo aprolo, už tai pirkėjais tuojau paliepti pats visą pelną, pirkdamas pigiausiai ir vienas ofisas Chicagoje tikrai randasi. Negalvok, dėlko juo da vėsta padėsi baltą klausinį, bet eik ir fastok (gaut) tą klausinį, pakol kitas dar nepagavo. Nesiduk savo žudyti per namus begijojančiais mazykūkais agentukais, pasivadiniais savininkais; bet pirk pats stačiai iš Kompanjos.

Atsilankyk ypatingai, arba prisiskys savo vardą, o mes pasiunsiame Tamistai listą propercių, kurios randasi ant pardavimo už pigiausią kainą.

The Chicago Clearing Sales Co.
154 W. Randolph St., Room 24, Chicago, Ill.

AUTOMOBILAI.

Parduoda: Pulkianis Locomobile Limosinas, 6 cilindrių, 50 arklių spēkos, 7 pasazieriams, brangiausio darbo, geriausiam padėjimui, taip kaip naujas. Kaštavo \$6,750, parduoda už \$1,800. Turintis šį automobilį gauna pirmenybę visuose pagrabuose, parodose ir t.t.

Petras Griksas,
37 N. Halsted st., St. James Hotel, Chicago, Ill.

Nuo niežų, sašų, dedervinių, parstu užsinuodijimo, "saut rheum", įvairių puėklių ir vasarinių išberimų

SEVERA'S
MEDICATED SKIN SOAP
(Severos Gydantis Odnis Muilas.)
puikas tai muilas visos šeimynos nariui.
Kaštuoja 25 centus.

SEVERA'S TAB-LAX.
Cukrinis Liusuotojas. Malonus ir veiklus Vaikams ir Suaugusiems.
Kaštuoja 10 ir 25c.

Jūsų aptiektorius užlaiko visokius Severos Preparatus. Butinai reikalaukite Severos. Nėmkitis jokių užvaudojų. Negalėdami gauti reikykite tiesiai nuo

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimt bagočiausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokėsių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išskoluoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant rusų.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokėsis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokindų biznyje. Joks biznierių be bankos čekių negali įsidiuoti atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovievrennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

Atvažiauvusius iš KITUR MELDŽIAMĖ aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

FARMOS GERIAUSIOS FARMOS:

Pigiausią parduodami geriausios gatavas farmas su budinkais, sodais užsėtai javais; turio visokio didumo farmų, žemė-molis su juodžemiu ir molis su smiltimis malšyta, derlingiausi žemė; pirmo sorto visokiems javams ir šienams ir sodams. Turio daugybę farmų neširdžių žemių labai pigiai parduodu ant lengvų išmokėsių. Žemė atsakančiai gera. Didžiausio Ameriko lietuvų fermerių kolonijoje kur aš jau esu pardavęs 320 farmų lietuviams aplink miestą Scottville, Mason County, Michigan. Kuris yra turtingiausias fermerių miestas visame stato Mich. Vidury derlingiausių ir gražiausių, lygių laukų keliai žvruoti (plentai). Upės ir ežerai pilni žuvų. Scottville yra lietuvų kolonijos centru; randasi arti prie Michigan ežero portavo miesto Ludington. Turime geriausią transportaciją vandeniu-laisiais ir geležinkeliais; turime turgus, javų melynėlas, bankas, bažnyčias, geriausius mokslo ir visus viganas. Ilgai nelaukdamas atvažiuok pas mane į Scottville, Mich., aš turio geriausių žemių su moliu, juodžemiu ir malšytų žemių, geriausio gatunko, kokių gali rasti Ameriko. Apgyventamo gražiausio krašto nusipirke nuo manęs farmą, pats ir tavo šeimyna džiaugsis ir tapsi bagotu fermeriu. Norinti pirkti gerų farmų rašykite tuoj, gausite žemėlapi (mapą) lietuvų kolonijos ir farmų katalogą. Adresas: ANTON KIEDIS, Peoples State Bank Building, Scottville, Michigan.

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAL.

Iš priezasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet mes da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvėje, ir pas pas mus da galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsišabig, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime katalogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

GERA PROGA!

Crematika angliskoskalbė n-kytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytiškai rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Budas mokytiškai rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rokindų, su paveikslais (apdaryta)...35c
Viso \$1.00

Kas atsisakys šita apgarinimą iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS

ELNA JAN 25 METAI

Utarinkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50

" " pusei metų \$1.25

Adresuokit taip:

W. B. BOCKOWSKI CO.,

Mahanoy City, Pa.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" (Lietuvių Intelektą) "DRAUGAS" atsieina met. \$2, pusei m. \$1; Užsienio mėsams \$3, pusei metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 40th St., Chicago, Ill.
Telephone Drovers 6114

Naujas Savaitinis Laikraštis "ATEITIS"

"Ateitis" yra bepartijinis laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kultūros reikalus. Tarpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik \$1.50 metams, o 85c pusei metų.
"Ateitį" išleidinėja bendrovė, inkorporuota ant \$25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažūrėjimui uždyti. Adresuokit taip:

"ATEITIS"

366 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai suėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$30.00 ant orderio darytus siutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vaikų siutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,

1415 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais-iki 6 val. vakare.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausius viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą-\$3.20.

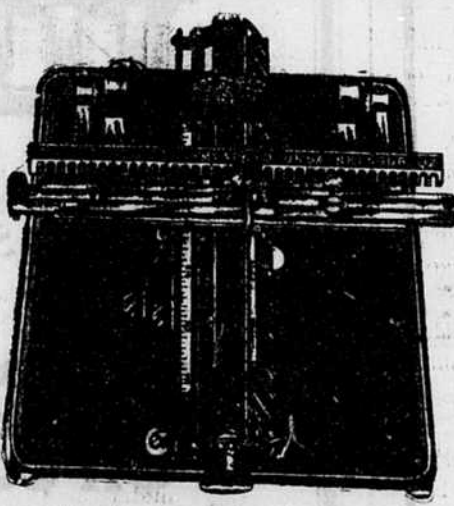
Vieno Teleskopo kaina 75c, o 5 serijų \$3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už \$3.20.

Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyki.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Rašomos Mašinos.

Pigiausios ir geriausios rašomos mašinos (typewriters) "New American" už \$10.00.

Jei nori turėti drągą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o ne sigallesi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirka už \$100.

Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykiu suprantą, kaip su ja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame, uždyki.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuosimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Dabar Galima Vazuoti į Rusiją

Laivų linijos AMERICAN ir WHITE STAR dabar jau veža pasažierius ir į Rusiją. Šių dviejų kompanijų greiti laivai plaukia iš New Yorko į Liverpoolį seredomis ir subatomis kas savaitę. Iš Liverpoolio į Gothenbergą, iš Gothenbergo geležinkeliu į Stockholmą iš Stockholmo į Petrogradą.

KELIONĖ NUO NEW YORKO Į PETROGRADĄ IMA TIK 13 DIENŲ.

Šifortė nuo Chicago į Petrogradą 3 klasių kastoja \$75.70.

Važiuojanti Rusijon turi išsiimti pasportus.

Šifortės ir pasportus galima gauti

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

Rusiškas Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovievrennastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išradavimo ir kitam pervedimo žemės ar užkės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvon-Rusijon ir visokių kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Išskoluoja dales, skolas ir pinigų, paliktus Rusiškose Bankuose.

Visokiuose reikaluose

Informaciją suteikia dykai.

Dėl informacijos Chicagoje kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštu, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos:

Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIŠKAS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki 4 po pietų nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal atsitiktį.

3251 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Princas A. Olszewskio Banką

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydotojas ir Chirurgas

3259 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsienėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas

1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203

Valandos:
ryt 9:00 iki 12:00 val. ryto
ryt 12:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 9:00 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija

5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:

tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

PINIGŲ SIUNTIMAS.

Kurie dabar siuntė pinigų į Lietuvą-Rusiją per A. Olszewskio Banką, jau gavo laiškus nuo savo giminių, kad pinigų priėmė.

Kurie norite, kad jūsų siųsti pinigai gerai nueitų, tai siųskite per

A. OLSZEWSKIO BANKĄ,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuvė Chicagoje.

Geriausias laikas pirkti naminius daiktus (Furniture) pavasaryj, kuomet šeimyninė visus namus valo. Reikalaudami gražių ir tvirtų stalų, kedžių, komodų, pas mus didžiausią palovų, sofų, divonų ir visokių kitų name reikalingų daiktų, rasite sirinkimą.

Labai gražūs ir pigūs kudukams vežimėliai (Baby Carriages). Musų ledatunės (Ice Boxes) yra žinomos, kaip ilgiausiai palaikančios ledą.

Šį pavasarį parduodame viską nužemintomis kainomis. Ateikite pažiūrėti ir persitikrinki, kad niekur taip pigiai nepirksite, kaip pas mus. Musų prekės gvarantuotos, patarnavimas greitas ir mandagus.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaitiniais ir mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:

Utarinkais, Ketvergais ir Subatomis.

South Halsted Furniture House

Telephone Drovers 700

3224 So. Halsted St. Chicago.

PAVASARIS

ARTINAS pavasaris ir kiekvienas rupinasi apie save; tai ir mes rupinamės, kad užganėdintume mūsų kostumerius su mūsų tavorais. Reikalaujamas pirkti siūtų ar kitų aprėdalu ateik pas mus ir matysi, ką gali gauti už savo pinigų.

SIUTAI NUO \$5.00 iki \$30.00

Visokių spalvų ir padaryti pagal naujausią madą. Pas mus pirkis, pirkinyš netiks-mės apmainysim, arba pinigų sugrąžinsim.

Taipgi prosinam visą metų DYKAI Pas mus pirkusiems

Štoras Atdaras Vakara

Utarinke, Ketverge, Subatoj,

Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

SVEIKATOS TURTAS
yra gėstina daugiau negu aukso turtas. Jei tau trūksta gyvastinių jėgų gyvenimui, jei tavo kraujas teka sustingusiai tavo giplose, jei tavo nervai yra atsipę nuo persidirimo-

Malt Marrow

gyvybe duoda stiprybės atitaisyti tavo geros sveikatos turtą. Kaip vaistas nervams pagiediamis ir kaip maistas mąstymams ir silpnovėdams jis yra nepalyginamas. Užsakyk dėze tuojau. Telefonas Calumet 5401. Lai atveža įsidien. Saugioje modavimų. Parasyk mums atvirutę. "Eminent Physicians of the West."

McAVOY MALT MARROW DEPT., CHICAGO.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS TIKĖJIMU ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuosta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesnį.

Sia milžiniška knyga parašė, bendradarbiaujant visai celi kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbą vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiskose pažvalgose, kol galop nepriėjo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiu, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausiu lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais aparais, nugara ir kaupai skuros, sonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tikrai \$5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis savę apšviestu ir norintis būti integruotu lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St.,

CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda veltusius žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" yra tautiškai krikščioniškoje dvasioje.

DIEVNAŠIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusmet	3.00
Tris mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Europoje metams	7.00

Praneškite savo adresą, o gaunate pastatėsimu vieno numerį veltui.

TAIPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų vienas adresuokite šitai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

KATALIKAS

GAMTOS ISTORIJA

Pagal Pov. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga 3 dalyse: I dalyje telpa aprašymas įvairių gyvulių; II dalyje—aprašymas visokių augalų; III dalyje—apie akmenis ir žemę. Trumpai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, aiškesniam supratimui telpa 136 paveikslai: žmonių, paukščių, gyvulių, žvėrių, žuvų, vabalių, žolių, augalų, akmenų ir t.t.

Gamtos istorija yra labai žingeidi ir kiekvienam žmogui reikalinga pažinti. Gamta—tai visų gyvųjų motina, todėl mes ją privalome geriausiai pažinti—studijuoti gamtos mokslus. Kas nepažįsta gamtos, jos įstatymų, tas nesitaiko prie gamtos, ir toks neligai gyvena, nyksta ir žūva. Užtai reikia pažinti gamtą, jos grąžumą ir paslaptis. Knyga Gamtos istorija yra gražiai ir aiškiai atspausdinta, 210 pusl. Popierio viršelis. Kaina . . . 50c.

Ta pati druska audimo viršelis . . . 75c.

Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės krautuvėn:

M. J. Damijonaitis, Chicago, Ill.

901 West 33rd str., Chicago, Ill.

EVESKIO Prekybos ir Kalbu

Dieninio ir Vakarinio **MOKYKLA**

MOKINAMA:

Angų kalba nuo pradinių iki aukščiausių	Lietuvių kalba
Arithmetika	Geometrija
Algebra	Matematika
Geometrija	Historija
Politiška Ekonomija	Praktinės mokymos

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos

3106 So. Halsted St., Chicago.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.

(Kampus 3410)

Chicago, Ill.

SOKIŲ MOKYKLA

Pirmas lietuvių šokių mokytojas Amerikoje

Prof. Julius Šilkauskas.

Mokymų šokių val. ca. 2000 ir višokius kitokius šokius. Lietuvių jaunimas kviečiamas lankytis kas dieną ir vakarais.

Nuo 8 iki 10 val. Adresas:

3113 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Račiuno Naujų Paveikslų Serija

KARĖS LAUKO

Iliustruotos Kariškos Dainos ir Daugelis Kitokių Paveikslų.

ATSIBUS ŠIOSE VIETOSE:

Subatos ir Nedėlios vak. balandžio (April) 17 ir 18 d.
Sv. Antano Parap. svet., 49th Ct. ir 15 gat. Cicero, Ill.

Utarninko ir Seredos vak. balandžio (April) 20 ir 21 d.
Steponaitis ir Stanciko svet. 1822 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Pėtnyčios ir Subatos vak. balandžio (April) 23 ir 24 d.
Apveizdos Dievo Parap. svet. Union ir 18-tos gat. Chicago, Ill.

Nedėlios ir Panedėlio vak. balandžio (April) 25 ir 26 d.
Columbia svet. So. Paulina ir 48-tos gatvių. Chicago, Ill.

TAUPUMAS VIRTUVEJE

Vienas degejas arba Returi—augsta liepsna arba žema—leia arba smarki ugnis. Jokių anglių, suodžių ar pelenų

New Perfection WICK BLUE FLAME Oil Cook-stove

reikšla geresnį virimą už mažesnę kaštą—ir visą, svarią virtuvę. 1, 2, 3 ir 4 degejų didumose su kabinetiniu viršum, nuleidžiamomis lentynomis, rankenomis rankšluosčiams ir t.t.

Perfection Aliejus Duoda Geriausias Pasekmes.

STANDARD OIL COMPANY
(AN INDIANA CORPORATION)
CHICAGO, ILL.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuvių rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegimt, mokėdami po 30 c. mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informaciją, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šio mokyklos naujasis ir tobuliausias metodas. Mokymai per laiškus, visose dalyse, už labai mažą atlyginimą; teipiau klesios dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglių kalbą, ateik ar rašyk platesniam žiniui.

American School of Languages

1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Tel. Canal 4052

Dr. A. K. Rutkauskas

2302 S. Leavitt St., Kampas 23-dios gal.
CHICAGO, ILL.

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Šiuo metu aprašyti: pagodotai visuomenės, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą į gyvenimą į savo loconą namą po numeriu 3149 S. Morgan St.

Kertė 32-ros gatvės.

Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikekdamas, jog gerbiama publika ir toliau mano rems, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės

Lietuvių Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti Anglišką kalbą, kviečiami pirkti Knygas iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi Angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė atvira kas vakaras.

13 kitų miestų atsiskausiems, pasiūlyti katalogo dykai. Adre:

M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvius Advokatas

30 M. LaSalle St., Chicago, Ill.

Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mo.
Tel. Yards 3159

NEMOKĖK RANDOS

SAVO VISĄ AMŽIŲ BET

GYVENK SAVO LOCONAM NAME

Šitie 6 Nauji Muriniai Namai ant 3 pagyvenimų randasi ant West 23rd Place, tarpe Leavitt St. ir Hoyle Ave., Chicago, Ill., Tik Vienas Blokas nuo Lietuviškos Aušros Vartų Bažnyčios ir Mokslo. Labai parankiai į visas strytkarių linijas ir tik du bloki nuo viršutinio geležinkelio (Elevated Road). Tikrai nuo 10 iki 15 minučių ėjimo į didžiausius gerai dirbančius fabrikus.

Nusipirk vieną iš šitų Naujų Murinių Namų, kurie parsiduoda ant labai lengvų išlygų. Randos pinigais išmokėsi namą. Būsi gspadorius, nieko nebijosi ir nereikės nuolat kraustyti, daryti sau bereikalo lėšas ir gadyti savo daiktus.

Tamistos draugai ir pažįstami, turėdami mažiau pinigų, pirkto namus ir šiadien gerai stovi. Ar duosi save pralenkti? Ar neatsibodo į kito kišenių pinigus dėti? Todėl nelauk nieko, bet pirk sau vieną iš šitų naujų murinių namų ant 3 pagyvenimų, pakol dar neįsparduoti.

Šitie namai yra pastatyti ant lotų, turinčių 28 pėdas pločio ir 125 pėdas ilgio. Namas nuo namo atsiskyręs 6 pėdom ir puse, todėl turi užtikrinimą, kad niekas niekad neužstatys ir neatims šviesos ir oro, kas labai tankiai atsitinka su namais, pastatytais ant siaurų lotų, turinčių tik 24 arba 25 pėdas pločio.

Šitie namai yra pastatyti iš geriausių materijolų ir geriausio darbo. Viskas yra garantuota—gausi ant rašto užtikrinimą—ko joks kontraktorius nueduoda. Kožnam name yra 3 randos po 4 ir 5 kambarius. Visi miegojimo kambariai (Bedrumai) yra dubeltavi, dideli ir ruimingi. Kogeriausios maudynės ir sinkos. Naujausios mados gazu ir pečių šildomi vandeniniai boileriai. Labai puikios sienose inbūdavotos šėpos su prancūziškais zerkolais. Gazas ir elektrika visuose kambariuose. Visi kambariai daliai išmalevoti, o seklyčios (frontinės) puikiai išpopieruotos. Ant visų langų yra užtraukos ir firankom karčiukės, ir daugelis įvairių kitų įtaisymų. Geriausiai yra viską matyti savo loconomis akimis, o persitikrinsit, kad šitie namai yra pastatyti, kad laikytų per amžius, o ne tik ant trumpo laiko.

Pirkdamas vieną iš šitų naujų murinių namų, gausi geresnį namą negu pats galėtum pastatyti ir uždėdysi mažiau, septynis šimtus doliarų ir neturėsi rupešcio nei klapato su kontraktoriais. Nusipirksi ir kraustykis. Išlygos taip lengvos, kad neįsi kaip namą išmokėsi. Visos gatvės išcimentuotos ir apmokėtos—nėra jokių mokesčių. Visi, kurie pirkto mano pastatytus namus yra užganėdinti, busi ir Tamista pilnai užganėdintas. Jeigu niekad nieko nepradėsi, tai niekad nieko neturėsi. Šiadien yra geriausia diena pradėti. Dėlei platesnių žinių kreipkitės asmeniškai arba raštu į:

JONO BAGDŽIUNO BANKA

2334 S. Oakley Ave., kampas 23rd Pl., Chicago, Ill.
TELEPHONE CANAL 1867

Bankinės valandos nuo 8 ryto iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. po piet.

Bell System

Ar Jūs Prisiruošėte Kraustyti?

Jeigu jūs jau pasiskyrėte sau naują gyvenimą ar biznio vietą, tai duokite mums dabar orderį

Perkraustyti Jusų Telefoną

Mēs reikalaujame trisdešimties dienų pranešimams apie kraustymą, atsisubiantį tarp Balandžio 15 d. ir Birželio 15 d.

Lengvu būdu yra telefonuoti savo orderį. Pašaukite Official 100—uždyk.

Jeigu jūs siunčiate rašytą pranešimą, tai butinai paduokite telefono numerį senuoju savo antrašu, taipogi filiat, augšto ar kambario numerį savo nauju antrašu.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100